

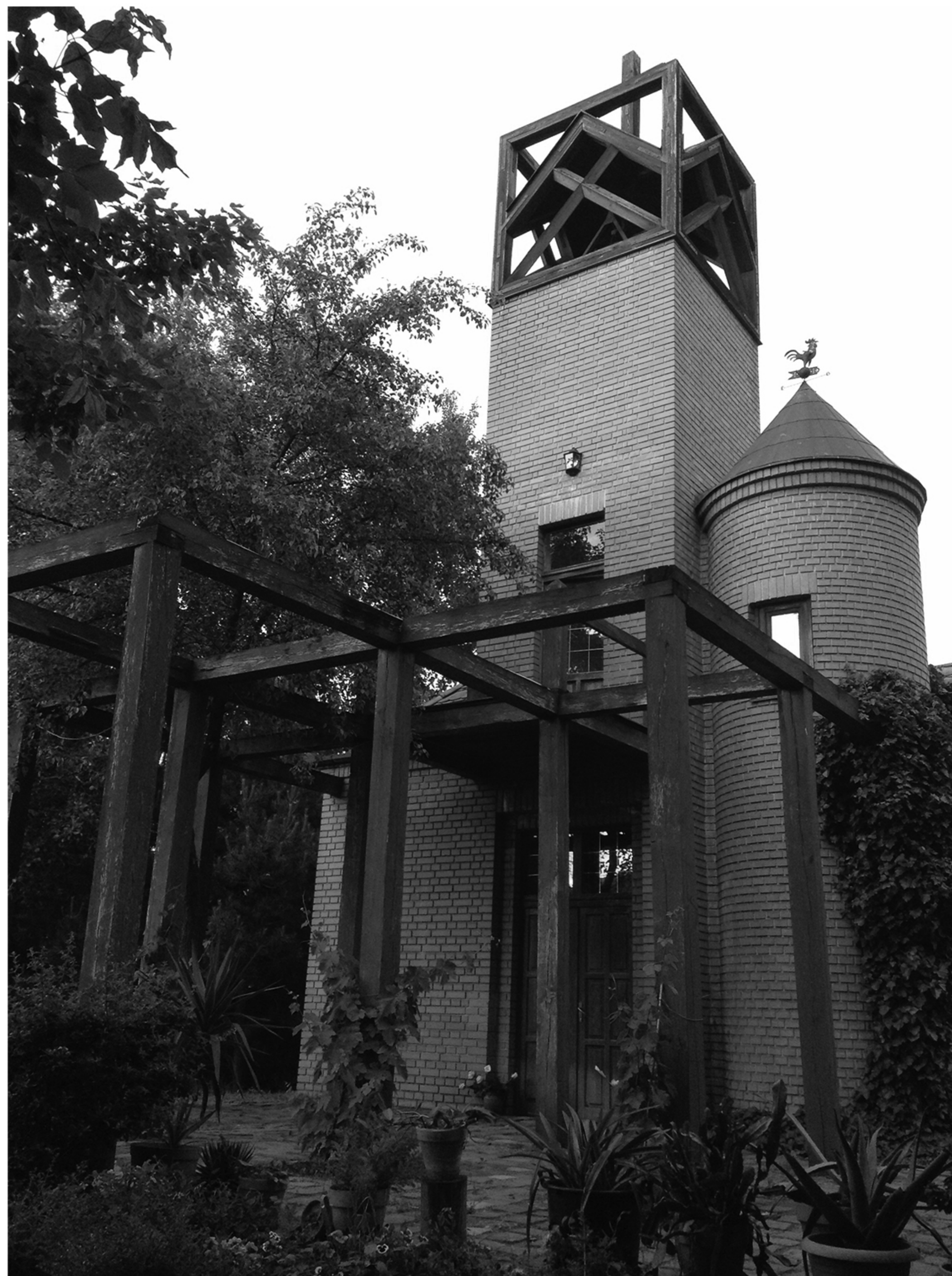

A MAGYARORSZÁGI EVANGÉLIUMI TESTVÉRKÖZÖSSÉG HAVILAPJA

2015/9
XXVII. évfolyam, 10. szám

120 Ft |

MI AZ EGYHÁZ?

*Annak, aki véghetetlen bőséggel mindent megcselekedhet,
feljebb, mint kérjük vagy elgondoljuk,
Annak legyen dicsőség az egyházban a Krisztus Jézusban
nemzetségről nemzetségre örökkön örökké.
Pál levele az Efézusbeliekhez 3, 20-21*

KALENDÁRIUM
SZEPTEMBER–SZENTMIHÁLY–
ŐSZELŐ–FÖLDANYAHAVA

Szeptember 13. – 125 éve e napon született
Bárczi Gusztáv orvos-gyógyepedagógus

„Szeresd egészségedet, mert ez a jelen. Védd a kisgyermeket mert ez a jövő. Őrizd szüleid egészségét! mert a múlton épül fel a jelen és a jövő.”

Szeptember 14. – Rajs Hásónó

Az újév héber neve: Ros Hásáná, vagyis az év „feje”. Az őszi ünnepek vele kezdődnek. Az előtte való héten hajnali ájtatosságok vannak, bűnbánó imákkal (szelichot). Ünnepestén a kalácsot mézbe mártják, hogy az elkövetkező évre jó ómen legyen. Néhol mézbe mártott almaszeletet is esznek.

Szeptember 15. (szeptember harmadik keddje)-
A Béke Nemzetközi Napja

„Azokra a dolgokra törekedjünk tehát, amelyek a békességet és egymás építését szolgálják.” (Róma 14,19)

Az ENSZ a béke jegyében 1948-ban tette közzé az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatát. A 29. cikk kimondja: „a személynek kötelességei vannak a közösséggel szemben.”

Szeptember 18. – A Rokkantak Napja

„...és gyógyított mindenféle betegséget és erőtlenséget a nép körében” (Máté 4,23)

Több, mint 100 éve annak, hogy ez a nap a rokkantak napja Magyarországon. A 600 ezer fogyatékos emberből több mint 300 ezer a mozgássérült hazánkban. Érdekvédelmi szervezeteik harcolnak azért, hogy ne kerüljenek hátrányba a mozgáskorlátozottak sem a tanulásban, sem a munkavállalásban.

fordult érdeklődése a biblikus szentség hétköznapi megélése felé, többek között olyan olvasmányok hatására, mint Kempis Tamás: *Krisztus követése*, valamint William Law: *Keresztény tökéletesség*, Jeremy Taylor: *A megszentelt élet és halál szabályai*

Szeptember 21. – 780 éve (1235) e napon indult
útnak Julianus barát

A domonkos szerzetes három társával Béla királyfi megbízásából indult, hogy Konstantinápolyon és a Fekete-tengeren át eljussanak „Magna Hungaria”-ba, a keleti magyarok lakóhelyére.

Szeptember 22. – 105 éve e napon született
Faludy György költő

„Vágy nélkül még nem volt szerelmes senki. Vágy nélkül csak az Isten tud szeretni.”

Szeptember 22. – 70 éve e napon hunyt el Vikár
Béla folklorista, a Kalevala műfordítója

„A kultúra nálunk, sajna, még mindig fényűzés számba megy annál, a ki neki él. Ezen kell változtatni, ha azt akarjuk, hogy zenészek és tudósok nálunk meg is élhessenek. Ezen pedig csak hazai műveltségünk magas fokra emelése lendíthet.”

Szeptember 23. – Őszi napéjegyenlőség

Az őszi napforduló, napéjegyenlőség napja idén szeptember 23-án 08 óra 22 percre esik.

Szeptember 23. – Jajm Kippur

A zsidó év legszentebb napja, ekkor ítéltetik meg az ember. A tíz bűnbánó nap befejezéseként a

zsidóság legkiemelkedőbb ünnepe: Engesztelés napja. Ezen a napon szigorúan tilos bármit enni vagy inni, napnyugtától napnyugtáig. Mózes III. könyve 23/27 így szól: „*A hetedik hónap tizedik napja az engesztelés napja legyen nektek, szent gyülekezés, és sanyargassátok e napon lelketeket.*”

Szeptember 24. – 105 éve született Vas István költő

„*Köszönöm, amit látok: / a teremtett világot, / hogy még a rossz sem céltalan; / mindennek jelentése van.*”

Szeptember 24. – 75 éve hunyt el Iványi-Grünwald Béla festő

Több biblikus és vallásos tárgyú képet festett. A nagybányai művésztelep egyik alapító tagja volt. Nagybányán vallást váltott (eredetileg zsidó), amit családjá rosszallt. Nevéhez ekkor adta az Iványi nevet, amely a mai Győr-Moson-Sopron megyei Iván régies alakja.

Szeptember 26. – 70 éve e napon hunyt el Bartók Béla, a XX. század egyik legjelentősebb zeneszerzője

„*Mai ember, minden idők legvadabbikának*

ÉLET ÉS BÖLCSESSÉG

Hiába van szólásszabadság, ha senki sem bírálja a kormányt; sajtószabadság, ha senkinek sem akarózik kemény kérdéseket föltenni; gyülekezési szabadság, de senki sem használja tiltakozásra; általános választójog, de a jogosultak fele se megy el szavazni; az egyház és az állam szétválasztása, de senki sem tartja karban a közöttük felhúzott válaszfalat. Ha használaton kívül hevernek, a jogok szóvirágokká, hazafias szólamokká válnak. Jog és szabadság: élj velük, különben elveszted mindkettőt.

Carl Sagan

Kételkedés útján találsz rá Istenre.

Mitch Albom

embere, próbálj mindennek előtt ember lenni, s ha felfogtad, mit jelent embernek lenni, csak akkor törődhetsz hazával, társsal és baráttal.”

Szeptember 28. – Szukkajsz

Két héttel Rajs Hásónó után kezdődik, mintegy záróakkordjaként szerepel az őszi ünnepkörben. Az ünnep legfőbb törvénye szerint 7 napon át a sátorban kell élni, mivel az Egyiptomból való kivonulás után Izrael fiai 40 éven keresztül sátrakban laktak a sivatagban. A vándorlás emlékére szentelt ünnepen a zsidók szimbolikusan a sátorban étkeznek, ezzel eleget téve a tórai parancsoknak.

Szeptember 29. – Szent Mihály napja

„*Mihály és angyalai harcra keltek a sárkánnyal, és a sárkány is harcra kelt angyalaival együtt / De a sárkány vereséget szenvedett, és angyalaival együtt nem maradhatott többé a Mennyben...*”(Jelenések 12,7-8)

Szent Mihály napja az őszi napéjegyenlőség idejére esik. Mihály főangyal a „mennyei seregek” vezére a zsidó nemzet őrangyala. Régen ezen az éjszakán ünnepet ültek, méghozzá a „Földanyaét”, az aratást és az utána következő pihenést helyezve előtérbe. Ez a beérett termés, a betakarítás ünnepe.

Összeállította: Kerecsényi Zoltán

Ha Jézus most köztünk lenne, biztos lenne egy dolog, ami nem szeretne lenni - keresztény.

Mark Twain

A Biblia felett legalább ezerszer megkondult már a lélekharang, elindult a halottas menet, a sírkőre rákerült a felirat, és megtörtént a gyászszerartás. A tetem azonban valahogy sosem marad a helyén.

Bernard Ramm

A papi hivatásban az a szép, hogy amíg be nem fejezi földi pályafutását, az ember soha nem hagyja abba a munkáját.

Frederick Donald Coggan
(Folytatás a 26. oldalon)

Tartalom		Hangoló
KALENDÁRIUM - Szeptember	2	
ÉLET ÉS BÖLCSESSÉG	3	
BEVEZETŐ GONDOLATOK Az egyház ma <i>(Iványi Gábor)</i>	5	<i>A 2001-es magyarországi népszámláláskor a válaszadók közül 1,1 millióan nem óhajtottak vallási hovatartozásukról nyilatkozni, ez a szám 2011-re 2,7 millióra nőtt.</i>
AKTUÁLIS Gondolatok az Egyházzól <i>(Bereczky Géza)</i>	6	<i>Még a magukat vallásosnak tartók közül is csak egy kicsiny töredék jár rendszeresen templomba. A templomba járók között pedig még kevesebben vannak, akik nem csak „vasárnapi hívek”, hanem építői a közösségnek, és bármiben lehet rájuk számítani.</i>
NŐK AZ EGYHÁZBAN, NŐK A VILÁGBAN Maria von Wedemeyer - Bonhoeffer menyasszonya <i>(Szabó Ildikó)</i>	7	<i>Hosszú évszázadokon keresztül a keresztény egyház megkerülhetetlen volt Európában. Vitatható és cselekedetei mellett tudható, hogy nem volt kivüle oktatás, egészségügyi ellátás, kulturális élet.</i>
HITÉPÍTŐ IRODALOM Tony Campolo történetei <i>(Czövek Olivérné ford.)</i>	9	<i>Aztán tért vesztett, egyre rohamosabban, és úgy tűnik, a hanyatlásnak nincs vége. Rengetegen tartják magukat Istenben hívőnek – a maguk módján, de a közösséget nem igénylik.</i>
GONDOLKODJUNK! Az egyházzól <i>(Szabó Ildikó)</i>	13	<i>Érdekes azonban, hogy az embereket még mindig milyen élénken foglalkoztatja, hogy mit tesz az egyház, és – főleg – mit nem.</i>
ÉLET ÉS IRODALOM Fekete István - Roráte	14	<i>Mi hát az egyház? Mi a szerepe, hol a helye? Van-e rá szükség – és mi a személyes viszonyunk hozzá? E kérdéseket járjuk körbe ebben a hónapban.</i>
IFI SAROK <i>(Tdke)</i>	15	
BACH KANTÁTÁINAK NYOMÁBAN Az egyházat ez fájdalmasan sérti meg <i>(Göncz Zoltán)</i>	16	
ZSIDÓ ÉLET A zsidó ember vallása és hite <i>(Schlesinger Hanna)</i>	18	
HÍRMOZAIK	21	
ISTENTISZTELETI REND - Szeptember	22	
EGYPERCES ÁHÍTAT MINDEN NAPRA <i>(ig)</i>	23	
AJÁNLÓ <i>(KKS)</i>	27	
ÉLET ÉS VIDÁMSÁG	27	
RÍMELŐ	28	<i>Iványi Margit</i>

IMPRESSZUM

Kiadja a Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség * 1086 Budapest, Dankó u. 11. * Telefon/fax: (06-1) 577-0515 *
E-mail: ev@wjlf.hu * www.metegyhaz.hu * ISSN1216 7223 * Technikai számunk:0444 * Bankszámlaszám:OTP Bank Rt.:
11708001-20520380 * Készíti a szerkesztőbizottság * Felelős szerkesztő: Iványi Margit * Felelős kiadó: Iványi Gábor *
Munkatársak: Iklódy Janka, Kovács Judit, Lendvai Éva * Éves előfizetési díj: 1440 Ft * Egyes példányszám ára 120 Ft *
Megrendelhető a kiadótól és a MET lelkeszi hivatalaiban.

BEVEZETŐ GONDOLATOK

Az egyház ma

„...*Én velem cselekedtetek meg.*”
(Máté 25,40)

Az egyház (ekklézsia) eredeti elnevezésének nyelvtani értelmezése szerint a kihívottak közössége, de Pál apostolnak Korinthusi, Galáciai, Efézusi, Filippi, Kolossébeli-ekhez és Timóteushoz írt leveleiben, mint a Krisztus teste is megfogalmazódik. Napi áhítatainkban is előkerül a gondolat, hogy a test különféle tagjait mind az isteni bölcsesség ruhazza fel egyedi és rendkívüli képességekkel, és különböznek ugyan, de egyetlen porcika sem nélkülözhetetlen. Szép, kedves kép ez.

De mindenképpen felvetődik a különös kérdés: vajon hol van Krisztus testének a határa? Csak azokra gondol-e, akik a hívő közösséget építik, akikkel az Úr az Evangéliumot a föld végső határáig el akarja juttatni? Vagy esetleg azok is beletartoznak, akik felé ez a szolgálat irányul? Mert hiszen a példázatbeli „király” azt állítja, hogy azok a közelebről vallásilag, nemzetileg meg nem jelölt személyek, akik szükségükkel szembesítettek bennünket azok tulajdonképpen őt magát képviselték. Vagyis az ő „testét” jelképezték szintén.

Vajon a Király testéhez tartoznak-e azok a szerencsétlenek, akik a napokban a sokadik hajókatasztrófa következtében a Földközi-tengerbe veszttek? A Király testéhez tartoznak-e azok a magyar rendszámú kamionban, Ausztriában megfulladt menekültek, akikre a helybéliek elborzadva találtak rá? Vajon a Krisztus testéhez tartoznak-e azok, akik elé nevetségesen gonosz és veszélyes drótakadályokat, falat húznak ma Magyarországon, függetlenül attól, hogy gyerekekről, terhes asszonyokról, idős személyekről, életüket féltő menekültekről van szó? Vajon a vallási különbözőség kívül helyez-e bennünket a Király testén?

Egyáltalán az éhező, szomjazó jövevény, ruhátlan beteg és fogoly társadalmon kívüli közösség a Király testén kívüli közösség volna-e? Megfelelkezünk a kisgyermek által is ismert János 3,16 üzenetéről, hogy „úgy szerette Isten a *világot*, hogy egyszerű fiát adta érte”? Hol vannak ma az egyház határai? Felekezeti kerítésekénél, a hatalom diktálta drótakadályoknál vagy elvárásoknál, saját önzésünk, kényelemszeretünk, előítéletünk betonfalainál? Nem névtelen páriákkal, hanem „a Király” testével szembesülünk az egyház XXI. századi szorongató körülményei között...

Iványi Gábor

AKTUÁLIS

Gondolatok az Egyházzal

Amikor első éves voltam a Wesley-n, Tibor bácsi¹ a soha el nem feledhető huncut mosollyal a szemében arról beszélt, hogy akart-e Jézus egyházat alapítani. Nyilvánvalóan esze ágában sem volt, hiszen, és ebbe sokan nem gondolnak bele. Újszövetség nem létezhetett, Jézus pedig kora hajléktalanjai, menekültjei, prostituáltjai, el-és megtévedt vámosai és nagyvállalkozói között magyarázta el, hogy „csak” friss szemmel kell tekinteni az írásokra és semmi akadály a Istennek tetsző életnek. Mit is akart hát Jézus? Rettenetesen elcsépelte szóval talán reformot, ám nem az egyházszervezetben, nem is külsőségekben, hanem ott, ahol a legnehezebb megújulni: a gondolkodásmódban, vagy ha úgy tetszik az emberi szívben.

Lukács kétkötetes művének második felét ma Apostolok Cselekedetei néven ismerjük, és az egész mű bizony kurtán-furcsán, némileg elvarratlanul ér véget. Történészek szerint azért, mert akkoriban abban reménykedett az új vallás vezérkara, hogy a rómaiak legális, bevett vallásként ismerik el az új, az immár keresztény hitet. Ez ekkor még nem történt meg. Pál is sok engedményt tett, vita folyt az étkezési szokásokról is.

Ekkor kezdték használni a később fogalomként vált *eclészia* szót, amit ma egyháznak fordítunk, ám eredetileg a bűnösnek, megváltatlannak tartott világból kihívottak közösségéről lett volna szó. A latin *sanctus* is hasonló értelmű, annyit tesz: elkülönített.

Maga az egyház elnevezés a görög *küriakon* szóból ered, amelynek a jelentése 'az Úr háza'. Ebből eredt az angol *church*, a holland *kerk*, meg a német *Kirche* is. E szavak a fenti nyelvekben egyaránt jelentenek egyházat és templomot.

A keresztények elkülönítetten élnek, illegalitásuk hol üldöztetéssel párosul, hol nem, számuk azonban egyre nő, és amikor már megkerülhetetlen tényezővé válnak, megtörténik a nagy fordulat: vallásuk nemhogy bevett, hanem államvallás lesz.

Radikálisabb gondolkodók szerint itt vége is lett mindennek: a kereszténység uralkodó világnézeté, politikai hatalommá vált, már nem a szívbeli megtérés, nem a *metanoia* volt a lényeg, volt olyan, hogy a kötelezően megtérteket az egyszerűség kedvéért slaggal keresztelték meg; olyan deformáció történt, amelyre új és új reformációk sorozata következett. A „*tegyetek tanítványokká minden népeket*” lassan fegyveres hódításokká változott, a pogány szokások összekeveredtek a keresztényekkel, a minőség helyett csak a mennyiség számított. A ráolvasások, a babonák tovább éltek, az állammal szoros szövetségben élő pedig egyház ezekkel hol törődött, hol nem. A lényeg a sikeres hittérítés, a minél nagyobb terület, a politika és ezzel együtt a gazdasági hatalom megszerzése volt.

Mások másképp gondolkodnak, szerintük az egyház Isten akaratából Krisztusban megjelent kegyelmi rendet hordozza. Az Atya a kiválasztottakat az idő kezdete előtt ismerte, és arra rendelte, hogy Fia hasonlatosságát öltse magukra, s így Ő legyen az elsőszülött a sok testvér között (Róma 8,29). Elhatározta azt is, hogy az egyházban gyűjti össze azokat, akik Krisztusban hisznek. E nézet hívei a negatívumok helyett a pozitívumokat hangsúlyozzák, a kereszténység égése alatt lassú fejlődést, humanizálódást emlegetnek, olyan több, mint ezeréves hagyományt, amely megkerülhetetlen kultúrateremtő tényezővé vált. A pogány szokásokat pedig bölcs módon, szinte bravúrosan olvasztotta be az immáron keresztény értékrendbe.

Mindkét nézet mellett lehet érvelni, ám visszatérve Tibor bácsira, ő még egy másik politikai kurzusban is azt hangsúlyozta, hogy nincs az a szuper EU, nincs az a szuper demokrácia, amivel teljesen elégedettek lehetnének a keresztények, mert azok csak megközelíthetik, de el nem érhetik Krisztus ideáját, elgondolásait.

Bereczky Géza

¹ Iványi Tibor (1928-2009), a MET első elnöke. *A Szerk.*

NŐK AZ EGYHÁZBAN,
NŐK A VILÁGBAN

Maria von Wedemeyer¹ – Bonhoeffer menyasszonya

Talán nem én vagyok az egyetlen, akit mindig is izgatott annak a fiatal nőnek a további sorsa, aki Dietrich Bonhoeffer menyasszonyaként tűnik fel rövid pillanatra a mártír lelkész életrajzában.

Maria von Wedemeyer 1924-ben született, egy porosz arisztokrata család gyermekeként. Alig 19 éves, amikor 1943 januárjában eljegyzi a nála 18 évvel idősebb Bonhoeffer, aki ekkor már elismert teológiai professzor, a német Hitvalló Egyház lelkésze, a Hitler elleni összeesküvés egyik meghatározó személyisége. Kapcsolatuk sokakban támasztott kérdőjeleket. Alkalmas lehet ez a védett környezetben felnőtt gyereklány, hogy egy ilyen ember társa legyen? Az aggodalmak nem voltak alaptalanok. Bonhoeffert 1943. április 5-én letartóztatták. Innentől csak a levelezés és olykor a börtönben történt találkozás maradt a számukra. Ezekből a levelekből egy szerelmes, őszinte, a kétségeiről is bátran beszélni tudó személyiség arca sejlik fel.

A háború vége felé a berlini Tegelből már elhurcolt vőlegényét különböző koncentrációs táborokban keresi. Gyalog megy Buchenwaldba és Dachaubá. Egyik lágerben sem találja meg őt. Bonhoeffer 1945. április 9-i halálát csak 1945 júniusában tudta meg.

Maria élete azonban folytatódott... 1945 őszén a göttingeni egyetemen kezdett matematikát tanulni. Továbbra is tartotta a kapcsolatot a Bonhoeffer-családdal. Egyik barátnője, aki akkor ismerte, így jellemzi őt: „Szikrázó, vonzó személyiség volt, komoly képességekkel és lelki tartással. Vonzotta a férfiakat, akik a közelébe kerültek.” Többen udvarolni kezdtek neki, így Paul-Werner Schniewind jogtan hallgató is, akivel 1948-ban eljegyezték egymást.

Egy barátja segítségével Maria ösztöndíjat és tanulási lehetőséget kapott Amerikában. Elragadtatva számol be az ott tapasztalt szinte korlátlan szabadságról. Kvéker összejöveteleket is látogatott. Közben Amerikából előkészítette az esküvőjét,

amelyet a westfaleni rokonai birtokán tartottak meg. Az esküvő után a pár Amerikába utazott. Maria ösztöndíját meghosszabbították, és férje is kapott ilyen lehetőséget.

A fiatal férj számára azonban az USA-ban nem voltak kedvezőek a feltételek hivatása gyakorlásához. Amikor 1950-ben megszületett Christopher fiuk létfenntartásukért mindkettőjüknek dolgozniuk kellett. 1954-ben megszületett a második fiú, Paul. Azonban rövidesen fel kellett ismerniük, hogy házasságuk nem sikerült. Schniewind visszatért Németországba, és a válás után új családot alapított. A fiúk az édesanyjuknál maradtak Amerikában, aki egy nagyvállalatnál matematikusként dolgozott.

1959 karácsonyán hozzáment Barton Weller gyárhoz, aki előző házasságából két gyermeket hozott. Életének ebben a szakaszában Maria elsősorban négy gyermek anyja és egy jómódú amerikai felesége volt. Odaadással teljesítette társadalmi feladatait. Közben gyerek istentiszteleteket is tartott és nagy baráti kört tartott fenn. De ez a második házassága sem sikerült... 1965-ben elváltak. Az egyik mostohalánya nála maradt.

Maria ekkor, negyven évesen, újra elkezdett matematikusként dolgozni. A feltörekvő számítógépes ágazatban várt karrier rá.

Többször megkérték, hogy bocsássa rendelkezésre a Bonhoeffer-rel folytatott levélváltását. Sokáig nem tudta rászánni magát. A húgának azt írta: „Mindig újból rácsodálkozom, [hogy még mindig] mennyire érzékeny vagyok Dietrich-re és a kapcsolatunkra.” 1974-ben legépeltette a leveleket és elküldte a másolatokat húgának. A Bonhoeffer-családdal laza kapcsolatot tartott; nagyon örült, amikor a sógornője, Emmi Bonhoeffer hosszabb időre meglátogatta.

A számítógépes ágazat fejlődése révén Maria szakmai életútja kiteljesedett. 1975-ben ő volt az egyetlen női csoportvezető az egész számítástechnika területén. Emellett tevékenykedett abban a szervezetben is, amely a technikai haladással kap-

¹ A cikk az interneten is megtalálható Autobiographie von Frauen: ein Lexikon -ban található írás szabad fordítása alapján született. <https://books.google.hu/books?isbn=3412205850>

etikai kérdéseket tartotta számon. Mariát ilyen kérdések foglalkoztatták: „*Szabad-e mindent megvalósítanunk, ami technikailag megoldható?*” Ma egyre inkább értjük ennek az aggodalomnak a létjogosultságát. A szervezet konkrét kérdéseket tett fel a politikusoknak és jogalkotóknak.

1976-ban a Bonhoeffer társaság meghívására egy nemzetközi szimpóziumra utazott Genfbe, amit Bonhoeffer születésének 70. évfordulója alkalmából rendeztek. Mélyen meghatotta, amit ott tapasztalt. Talán ekkor szembesült először teljes mélységében egykori vőlegénye munkásságának hatásával.

1977-ben rákban megbetegedett, több műtét után 1977. november 16-án, 53 évesen meghalt. Három gyereke, néhány németországi rokona és a legvégeén az édesanyja is ott voltak mellette. Röviden a

halála előtt még egyszer felébredt és megkérdezte: „*Did they bring my wedding gown?*” A húga, aki az ágya mellett volt, azt válaszolta: „*Igen, Maria, itt van a menyasszonyi ruhád.*”²

Emmi Bonhoeffer így emlékezett rá és testvérére: „*Maria és Dietrich 'letört óriások' voltak. Dietrich sok lélekben él tovább. Ő a megbízását csak a halála által tudta beteljesíteni. Maria mindenkiben él, akivel csak találkozott. Nehéz élete által azzá lett, amivé lehetett, és amivé berlini lelkész és professzor feleségként soha nem válhatott volna. Az a gondolat, hogy mind a ketten emberi érettségükben egymás mellett vannak, csábítóan boldogító.*”³

Szabó Ildikó

(Balog Angelika fordításának felhasználásával)

² idézi Renate Wind, "Es war eigentlich nur Hoffnung", in

Röhr, Ich bin was ich bin, 338

³ uo. 333.

NAGYVILÁG

A menekültek különös ötlete

Feltalálták magukat a francia tengerparton várakozó menekültek: amíg arra várnak, hogy valahogy eljussanak Nagy-Britanniába, boltokat, iskolát, templomot és szórakozóhelyeket is tartalmazó kisvárost építettek ki maguknak. Egyesek jól keresnek közülük.

Ideiglenes gazdaságot építettek ki maguknak azok a Nagy-Britanniába igyekvő menekültek, akik a francia tengerparton, Calais környékén rekedtek – jelentette a Bloomberg helyszíni tudósítója. Egy afgán férfi például lábait keresztbe téve ücsörgött az újságíró látogatásakor jól ellátott boltja előtt. Teát szürcsölgetett és közben cigarettát sodort, amelyet tízesével árul.

Az utóbbi az egyik legkeresettebb cikk a „dzsungelben” – ahogy a bevándorlók nevezik a táborukat. Különösen sok fogy a cigiből a menekültváros éjszakai mulatójában. A minivárost nagyjából 40 hektáron hozta létre 2500 menekült, férfiak, nők és gyerekek. A boltok mellett vendéglők, bárók, iskola, templom és még az említett szórakozóhely is része sajátos gazdaságuknak.

Egyes menekültek jó pénzt keresnek – mondja el az ott rekedteket segítő egyik civil szervezet munkatársa. Az „intézményeket” a lehető legszerényebb eszközökből építették fel. Az építési anyagok között deszkák, ponyvák, szőnyegek találhatóak, az éjszakai lokál, amelyet műanyag és fa alkotóelemek keverékéből tákoltak össze, még egy diszkólámpával is rendelkezik. Apró konyhájában egy-két eurós húsételek készülnek.

Az emberek eljönnek ide táncolni, isznak egy sört, egy szóval megpróbálják úgy érezni magukat, mintha otthon lennének – mondja egy nigériai férfi, aki körbevezette az újságírót a „dzsungelben”. Mutatott olyan boltokat, amelyek a telefonkártyáktól a táblás csokiig rengeteg dolgot kínálnak. Ezeket afgánok üzemeltetik, míg a bárók és a vendéglők eritreaiak kezében vannak.

Ezek okos emberek – fejtegeti az „idegenvezető”. A legtöbbjük középosztálybeli vagy felső középosztálybeli, képzetek van szakmájuk. A „dzsungel” lakóinak többsége háborúk, üldözés elől menekült el és dollárezreket fizetett, hogy eljusson Calais-ig. Minivárosuk arra emlékezteti a látogatót, milyen erős vágy élhet bennük a normális élet iránt.

Forrás: napi.hu

HITÉPÍTŐ IRODALOM

Tony Campolo történetei

(folytatás)

Ébenfa és elefántcsont

Philadelphiában és New Jersey-ben a missziós kezdeményezések, melyek kialakításában jelentősen részt vettem, a nyári szünetben mindig önkéntes diákok százait vonzzák. Egész napos programjaik vannak a gyermekek között, bibliai tanítást adnak, játszanak és más lehetséges fejlesztő programokat kínálnak szociálisan hátrányos helyzetű fiataloknak.

Egyszer velünk szolgált egy szőke, kék szemű, holland diáklány. Hetekig nagyon intenzíven dolgozott 15 színes bőrű gyermekkel, akik a város egyik leginkább elmaradott negyedéből jöttek.

A szünidő végén megtanított a gyerekeknek egy éneket, melynek "Ebony and Ivory" (magyarul ébenfekete és csontszín) volt a címe. A dal a zongora billentyűiről szólt, és kiemelte, hogy ha jó zenét akarunk, nem csak a fehér, hanem a fekete billentyűkre is szükség van. S ez fordítva is igaz. Nem lehet jó zenét írni, ha csak a fekete billentyűket használjuk, hanem játszani kell a fehéreken is.

Miután az éneket megtanította, elmagyarázta: „Ezzel azt akarom mondani, hogy ti feketék vagytok, én fehér, és együtt...” A gyerekek félbeszakították: „De hiszen te egyáltalán nem vagy fehér! Nem, te nem vagy fehér!” A lányt egészen meglepte ez a reagálás és megkérdezte: „Na jó, ha nem vagyok fehér, szerintetek mi vagyok?” „Egyszerűen világos bőrű!” hangzott a válasz.

Bizonyára megértitek, mi zajlott le a gyermekek fejében. Számukra a „fehér valami démonikust jelentett, és ez a fiatal lány egyszerűen áttört minden sztereotípiát. Úgy gondolták, hogy nem lehet egyszerűen „fehér”, mert olyan szeretetet és gondoskodást tanúsított feléjük. Ez a tapasztalat arra tanította őket, hogy Jézus minden faji határokon át egyé teszi az embereket.

Mindnyájan egy család vagyunk

Peter Arnettnek, az egykori CNN tévé moderátor-

nak sok csodálatos élményben volt része, és nagyon jól tudott történeteket mesélni. Egy nap megkértem, mondjon el néhányat.

„Van egy nagyon jó történetem számodra – kezdte. – Izraelben voltam, a nyugati part egyik kisvárosában, mikor hirtelen robbanás történt. Emberek repültek a levegőbe, és halál és pusztulás vett körül. Mindenfelől hallatszott a sebesültek kiabálása. Egy férfi rohant felém, karján egy vérral borított kislány és odakiáltotta: „Nem tudom elvinni a kórházba. Az izraeli hadsereg lezárta az egész környéket, senki nem tud átjutni. De maga a sajtótól van, magát átengedik. Kérem, kérem! Segítsen, vigyen a kórházba! Kérem, különben meghal!”

Aztán elmesélte, hogy fuvarozta mindkettőjüket az autójával át az akadályokon.

Egész út alatt a férfi a hátsó ülésen könyörgött: „Kérem, hajtson gyorsabban! Nem lehetne gyorsabban? Attól félek, meghal! Nem akarom, hogy a végén meghaljon!”

A kórházban a kislányt mindjárt a műtőbe vitték. A két férfi kint a folyosón, a padon várakozott. Némán, teljesen kimerülve ültek.

Nemsokára kijött az orvos és komoly arccal mondta: „Sajnálom! Már nem tudunk segíteni!” A férfi könnyekben tört ki. Péter átkarolta és vigasztalta. „Nem is tudom, mit mondjak. Csak sejtem, min megy keresztül, hiszen én még sohasem éltem át a gyermekem halálát.” A férfi csodálkozva nézett Péterre: „De nem. Ez a kis palesztin lányka nem az én lányom volt. Én izraeli betelepülő vagyok. Ez a kicsi nem az én gyermekem. De tudja... valamikor eljön a perc, mikor tudomásul kell vennünk, hogy minden gyermek, akárhonnan is jön, a mi lányunk vagy fiunk. Valamikor el kell ismernünk, hogy alapjában véve egy családhoz tartozunk.”

A történet hallatán világosan megláttam, miért jött Jézus a világba.

Azért, hogy az általunk ásott árkokat, melyek különböző csoportokba sorolnak bennünket, áthidalja. Hogy egy családdá tegyen bennünket.

Leckék a gazdasági igazságosság témájára

Sokan nem értik, hogy gazdasági igazságosság nélkül nem lehetséges szociális igazságosság. Számos ember szenved olyan gazdasági viszonyok miatt, melyek nem nyújtanak igazságos ellenértéket a munkájukért.

Vannak olyan gazdasági rendszerek, melyekben állandó a munkanélküliség, és az emberek nem jutnak munkához. Mások gazdasági függőségre és tehetetlenségre vannak kárhóztatva, és esélyük sincs, hogy magukat és családjukat eltartsák. Jézus azt munkálja bennünk, hogy ebben a világban az Ő országát építsük, azt az országot, melyben az Ő akarata érvényesül.

Elvárja tőlünk, hogy törődjünk azokkal a körülményekkel, melyek a gazdasági elnyomásból következnek.

A szandál-gyár

Az Eastern College-ban tanítok, ahol több mint 10 éve elhatározták, hogy speciális képzéseket indítanak be a diákok számára. Itt arra képezték ki őket, hogy a harmadik világban és az amerikai nagyvárosok elszegényedett kerületeiben szegényeket foglalkoztató cégeket és műhelyeket alapítsanak. Ezt a különleges üzemgazdasági kiképzést arra specializálták, hogy misszionáriusok új generációja abban lássa az elhívását, hogy az evangéliumot vállalat alapítóként terjesszék. Ezen a módon munkát teremtenek a szegények számára, s lehetővé teszik, hogy azok kikerüljenek a szegénységből. Ennek az évfolyamnak a diákjai csodálatos sikereket értek el az egész világon. Néhányan pl. csatlakoztak az Opportunity International nevű missziós szervezethez, melynek központja Oak Park-ban, Illinois államban van. Egyedül ez a munka az utóbbi években kisvállalkozások alapításával 100.000 munkahelyet teremtett az egész világon.

Én is részt vettem egyszer egy ilyen kisvállalkozás létrehozásában a Dominikai Köztársaságban. Santo Domingo egyik szegénynegyedében egy kis gyárat alapítottunk, ahol régi autógumikból szandálokat gyártottak.

Egyszerű szerszámok segítségével és némi útmutatás alapján fiatal emberek kivágják a régi autógumikból a talpat, s mutatós és tartós cipőket gyártanak. Ők maguk mennek ki a városba, árusítják a cipőket, s így juttatják bevételekhez a családjukat.

A fiatalabbakat kiküldtük a szemétteltelepekre és elhagyott telkekre, hogy összegyűjtsék a régi gumikat, és 50 centet kaptak minden beszállított darabért. Nem tartott sokáig, és majd minden régi gumit összegyűjtöttek Santo Domingo-ban. Erre egyre gyakrabban hoztak újakat is, mire rájöttünk, hogy át kell gondolnunk az anyagbeszerzést!

Ha Jézusról beszélünk, világossá kell tennünk, hogy Ő nem azt akarja, hogy csak az örökkévalóságban érezzük magunkat jól. Ő megváltó, aki már ma, ebben a világban munkálkodik azon, hogy megváltoztassa a világot, és itt és most emberhez méltó életfeltételeket teremtsen.

Képezni kell az embereket

Tökéletlen teremtmények vagyunk. Isten még mindig dolgozik rajtunk, hogy minden képességünket felhasználhassuk. Az egyik legfontosabb eszköze ennek a képzés. Fejleszteni kell az adottságainkat és a lehetőségeket, hogy minél jobban szolgálhassunk a gyakorlatban.

Jó 20 éve az EAPE/Kingdomworks a Dominikai Köztársaságban a bennszülöttekkel együtt azon dolgozott, hogy Azua városában egy kis keresztyén egyetemet hozzon létre. A nagyon szűkös pénzügyi lehetőségek ellenére sikerült docenseket toborozni, épületeket helyreállítani és tantervet felállítani.

Soha nem fogom elfelejteni, mikor egyszer ezt a kis egyetemet meglátogattam. A tanfolyamokat este tartották, mert napközben a diákoknak a megélhetésükért kellett dolgozniuk. Egy misszionáriussal érkeztem, aki a városgazdálkodásnál volt az összekötőnk, és elcsodálkoztam azon, hogy a kis téglapépület ablakaiban fűtőkben lógtak az emberek. Csak álltak és csendben hallgatták a benti tanítást. Kérdésemre megmagyarázták: „Ő, ez ne zavarja önt. Ők a diákok szülei. Minden este idejönnek, és figyelik a gyermekeiket. Nagy élvezet számukra, hogy tanulás közben nézhetik őket.”

Azt láttam tehát, hogy a szülők Isten munkáját csodálják. Jézus, aki azért halt meg értük a kereszten, hogy üdvösséget adjon, most köztük munkálkodott, hogy gyermekeiknek a lehetőségeit kitágítsa.

Politikai elkötelezettség

Manapság a keresztyének meglehetősen közönyösek azon a téren, miszerint Jézus gyülekezetének felelősséget kellene érezni olyan szociális változta-

tások létrehozásában, melyek Isten országára mutatnak. Nagy kérdés azonban, hogyan történhet ez. Egyik oldalon állnak, akik konzervatív politikai ideológiát képviselnek, és azt vallják, hogy nem az állam dolga a szegények szükségéről gondoskodni, hanem a keresztyéneké.

A másik oldalon, részben liberális meggondolásból, azon a véleményen vannak, hogy a kormányzat Isten eszköze lehet, hogy Isten országának építését szolgálja. A konzervatív keresztyének úgy vélik, hogy a társadalom azzal változik, ha egyes emberek megújulnak. Ezek majd kiállnak a szociális változásokért. A liberálisok ezzel szemben a társadalmi struktúrák változását szorgalmazzák, mert szerintük az emberek azon igazságtalan viszonyok áldozataivá válnak, melyben a szegényeket és gyengéket elnyomják. Mindkét álláspont az igazság egy része. Egyre többen vannak keresztyének, akik megpróbálják egyesíteni a konzervatív és liberális ideológia legjobb nézeteit. Egyre inkább felismerik, hogy az egyes embereket nem lehet megváltoztatni anélkül, hogy az ő viselkedésüket alapvetően befolyásoló társadalmi viszonyokat is meg ne változtatnák. Egyre több keresztyén meggyőződése alapján azon kell dolgoznunk, hogy az emberek életét a Jézushoz való kapcsolat megváltoztassa, és olyan társadalmat kell építeni, melyben szociális igazságosság uralkodik.

Egy barátom ezt mondta egyszer: „A konzervatívok és liberálisok közt az a különbség, hogy a konzervatív a parttól 100 méterre küszködő fuldoklónak egy 50 méteres kötelet dob és odakiáltja neki: 'Mi megtettük a részünket, a többi a saját felelősséged'. A liberális viszont egy 200 méter hosszú kötelet dob a fuldoklónak... s aztán elereszti a kötelet.”

Nincs az a hatalom

Ha változtatni akarunk a világon, akkor keresztyén módszerekkel kell dolgoznunk. A Biblia világosan mondja, hogy a mi fegyvereink nem e világból valók (2Korinthus 10,4). Mikor Martin Luther King jr. hívei kíséretében Selmából az alabamai Montgomerybe vonult – ezt a napot tekintik ma a színes polgárjogi mozgalom döntő fordulópontjának –, a rendőrség és nemzeti gárda hatalmas készségével találták magukat szemben, akik szilárdan elhatározták, hogy visszaverik őket. Az „igazság és rend” képviselői Selma után lezárták az utat, és felszólították a polgárjogi harcosokat, hogy tér-

jenek vissza. Ezek azonban ellenálltak: „Már túl messzire mentünk ahhoz, hogy visszafordulhassunk!”

A tüntetők letérdeltek, imádságra hajtották meg a fejüket, és ezzel teljesen kiszolgáltatottá magukat. A biztonsági erők vezetője tízig számolt. és aztán kiadta a parancsot a rendőröknek és a nemzeti gárda tagjainak, hogy induljanak meg, és kergessék vissza őket. A tévében mindannyian láttuk, hogy a tüntetőket botokkal és elektromos eszközökkel verték, és kutyákat engedtek rájuk. Vadul lerohanták a vétlen polgárokat. Látva, milyen brutalitással bánnak a békés tüntetőkkel, magamban felkiáltottam: „Nyertek! A polgárjogi harcosok megnyerték a csatát!”

Ha azt kérdezed, hogy lehetséges, hogy kegyetlenül összevert emberek csatát nyerjenek, ezt válaszolom: Isten népe képes mindig talpra állni! Nincs a földnek olyan hatalma, mely legyőzhetné Isten népét. Erőszakmentességgel és áldozatos szeretettel változtatjuk meg a világot, és hisszük, hogy nekünk a pokol kapui sem képesek ellenállni.

Egyes egyedül

A világ megváltoztatásáért folyó harcnak ára van, és előfordul, hogy ezért meg kell fizetni. Közzájon forog egy történet egy dél-franciaországi szerzetesről, aki Rómába utazott. Célja volt, hogy a szent város dicsőségét láthassa. Megérkezve magával sodorta az embertömeg a Kolosszeumba. Nem tudta, milyen látványosságban lesz része, de hamar kiderült, mikor a gladiátorok bevonultak az arénába. Kardjukat magasra emelték és a császár felé fordulva kiáltották: „A halálba menők köszöntenek téged!”

A szerzetes ekkor értette meg, hogy a gladiátorokra élet-halál harc vár, és az ordító tömegben felkiáltott: „Állj! Állj! Jézus nevében állj!” Hangja elveszett a zajban. Leszaladt a lépcsőn a korláthoz, mely elválasztotta az üvöltő népet a gladiátoroktól, és újból felkiáltott: „Jézus nevében: Állj!” Most sem hallotta meg senki.

Akkor átugrott a korláton és az aréna közepére szaladt. Odaállt két gladiátor közé és úgy kiáltotta: „Jézus nevében: Állj!”

A két küzdő fél nem figyelt a szavaira. A könyörgő ember ellen fordultak és fegyverükkel leszúrták. Mikor Isten embere a földre zuhant, a nézőtérn halálos csend támadt. Hirtelen valaki az utolsó so-

rokban felemelkedett, és kifelé indult. Egy másik követte. És még valaki. A Kolosszeum lassan kiürült, és maga a császár is felállt, és elhagyta a tribünt.

Attól a naptól fogva nem voltak többé gladiátorjátékok a római Kolosszeumban. A szörnyű mézárásnak vége szakadt, mert egy embernek volt bátorsága megfizetni az árat, és életét adni.

Megfizetni az árat

Évekkel ezelőtt egyik ismerősöm részt vett egy Toyhitiko Kagawával tartott rendezvényen Princetonban, a teológiai fakultáson: Kagawa japán keresztyén volt, aki a második világháború alatt többször is kockára tette az életét, hogy amerikai bombázók pilótáit mentse, akiket Japán fölött lőttek le. Elbújtatta őket és mindenlehetőt megtett, miközben szükös élelmiszeradagját megosztotta velük. Semmiképp nem állt az amerikaiak oldalán, de keresztény hite folytán kötelezőnek érezte az elenség szeretetét, még ha halált, pusztulást hoztak is barátaira és hozzátartozóra. Valamikor elkapták és megkínózták. Fogsága idején tébécés lett.

Most, ahogy a diákok előtt beszélt, látszott, hogy testileg roskatag és a hangja is gyenge volt. Ismerősöm mellett két fiatal ült, akikre látható módon nem volt nagy hatással az előadó. A végén az egyik így fordult a másikhoz: „Tulajdonképpen nem mondott sokat, ugye?”

Ebben a pillanatban hátrafordult egy előttük ülő idősebb hölgy és így szólt: „Fiatalember! Ha valaki a kereszten függ, nem kell sokat mondania!”

Ha nem akarjuk az árat megfizetni, nem lehetünk részesei Isten országának. Azok azonban, akik megadják az árat, hitelessé válnak és rászorgálnak arra, hogy meghallgassák őket.

Rengeteg szenvedés

Missziós szervezetünk egy speciális szünidei programot tartott a Bartram Village nevű szociális településen. Az egyik résztvevő gyermek, egy 10 éves fiú az ebédszünetben hazament – egy lakótelepi ház második emeleti lakásába. Mikor kinyitotta az ajtót, látta, hogy egy idegen férfi üti az anyját, hogy adjon neki pénzt kábítószerre. Az anya segítségért kiáltott. A fiú az ablakhoz rohant és lekiáltott az utcára a missziós munkatársnak. Az azonnal hívta a rendőrséget.

Egy-két perc múlva már ott is volt a járőr. A rendőrök felrohantak az emeletre. A férfit már többször büntették, és tudta, hogy ezúttal hosszabb időre le fogják csukni. Gondolkodás nélkül kiugrott az ablakon. Szörnyű, ami ezután történt! A férfi egy rúdra zuhant, amin a száradó ruhák számára kötél volt kifeszítve. A rúd felnyársalta. Nem halt meg mindjárt, hanem még vagy 20 percig rángatózott. A programon résztvevő gyerekek odaszaladtak és nézték, hogy hal meg.

Munkatársainkat nagyon meglepte, hogy a gyerekeket egyáltalán nem zavarta a látvány. Már annyi szenvedést és halált láttak, hogy ez a borzalom egyszerűen hidegen hagyta őket.

Ne mondják nekem, hogy egy ilyen világnak nincs szüksége változtatásra!

A mi feladatunk, hogy Jézus nevében tisztességes lakásviszonyokról gondoskodjunk, a széthulló családokat összehozzuk, és olyan társadalmat teremtünk, amelyben a gyermekek úgy nőhetnek fel, hogy már kiskoruktól fogva ne a szenvedés és halál nyomorítsa meg őket.

(Folytatjuk)

Fordította: Czövek Olivérné

REMÉNYIK SÁNDOR

Valaki értem imádkozott

Mikor a büntől meggyötörten
A lelkem terheket hordozott
Egyszer csak könnyebb lett a lelkem
Valaki értem imádkozott.

Valaki értem imádkozott,
Talán apám, anyám régen?
Talán más is, aki szeret.
Jó barátom vagy testvérem?

Én nem tudom, de áldom Istent,
Ki nékem megváltást hozott,
És azt, aki értem csak
Egyszer is imádkozott.

GONDOLKODJUNK!

Az egyházzól

A 2011-es egyházi törvény kapcsán számos írás látott napvilágot a neten, de a nyomtatott sajtóban is a kérdésről: mi az egyház? Rövid elmélkedésemben nem ezeknek a vélekedéseknek, véleményeknek cáfolatával vagy helyeslésével szeretnék foglalkozni. Sokkal inkább a gyakorlati teológia iránt elkötelezett teológusként és gyakorló lelkészként, mindenekelőtt pedig Bibliát olvasó hívő emberként szeretném e témába vágó töprengéseimet megosztani olvasóimmal.

Gondolhatnánk: mi sem egyszerűbb, mint megfogalmazni a címben feltett kérdésre adandó választ. Hiszen a Biblia világos képekben ad nekünk az egyház mibenlétéről tájékoztatást. Az apostoli levelek beszélnek az egyházzól úgy, mint testről, amelybe a Szentlélek keresztel bele. (Efézus 1,22-23, vö. 1Korinthus 12,13) Péter apostol használja a ház képét, amely élő kövekből épül fel (1Péter 2,5), Pál apostol pedig a házasság kapcsán még megemlíti, hogy a férfi és a nő szövetsége képe Isten és az ember, Krisztus és a gyülekezet kapcsolatának (Efézus 5,32)

Az egykor élt hitvallók is szép megfogalmazásokkal tárgyják az egyház mibenlétéről való gondolkodásunkat. Az evangélikus egyház hitvallási irata, az Ágostai Hitvallás szerint: „*Est autem ecclesia congregatio sanctorum, in qua evangelium pure docetur et recte administrantur sacramenta*”. (Magyarul: *Az egyház a szentek gyülekezete, ahol az evangéliumot tisztán tanítják, és a szentségeket helyesen szolgáltatják ki.*) A reformáció kálvini ága ezt a megfogalmazást kiegészíti azzal, hogy „*a diakóniát és az egyházfegyelmet gyakorolják.*” Luther használta még az *ecclesia visibilis*, és *ecclesia invisibilis* (a látható és láthatatlan egyház) fogalmát, amely ma már mélyen meggyökerezett gondolkodásunkban; meghatározhatja, ahogy magunkra, egyházunkra vagy esetleg más felekezet tagjaira tekintünk.

Talán meg is nyugodhatnánk a fenti megfogalmazásokban – értelmileg. De érzelmeink, no és élettapasztalatunk olykor ellentmondásba kerülnek a fenti megfogalmazásokkal, 21. századi valóságglátásunkkal. Mert mit is jelent az Ige tiszta hirdetése? Vajon elegendő-e biblikusnak hangzó szavak, a tökéletesen megfogalmazott hitvallási tételek az igazság kimondásához, ha hiányzik mögülük az irgal-

masság lelkülete?

Ami érthető volt a reformáció korában – amikor az áldozás vagy úrvacsora kérdése tényleges hitbeli kérdés volt –, mára elválasztó formássággá meredhet. Mert hány katolikus vagy más felekezeti testvérünk van – és itt most szívesen gondolok a Wesley Főiskola hitéleti szakának néhány tanárára –, akikkel hitünkben, világlátásunkban sokkal közelebb állunk egymáshoz, mint esetleg azonos hitvallású egyházakhoz tartozó felebarátinkkal. Lehet, hogy a transzszubsztancia¹ kérdésében más-ként vélekedünk, de a lelkület, a Lélek, közös.

Anélkül, hogy az egyházfegyelem fontosságának kérdését elvetném, mégiscsak felteszem a kérdést: ugyan miféle egyházfegyelemről lehet ott beszélni, ahol egy tag – ha valamin megsértődik, vagy valami nem tetszik neki – egyszerűen tovább áll, esetleg nem kis kavarodást hagyva maga mögött?

Mi tehát az egyház? – kérdezem tovább, a Bibliám fölé hajolva. Igen, a bibliai képek – a test, a ház képe – beszédesek. Egyik sem önmagáért van. A házban laknak, ott meleget, védelmet lehet találni. Az emberi test nemcsak fenntartja magát, nem korlátozódik pusztán életfunkcióira, hanem a cselekvés, a szándékok megvalósulásának eszköze is. Mindkettő – a test és a ház is – gondozást, karbantartást igényel. Ahogy a házasság is, amely szintén nem önmagáért van. Nem pusztán gyerekek felnevelésére alkalmas. Hány házban, családban találtak már otthont, otthon-meleget a magukra hagyottak! Az igény a védelemre, biztonságra, kiteljesedett életre örök. De tud-e a ház, a test, a házasság képével azonosulni a lakását folyton változtató, testkul-tuszban élő, szingliként vagy olykor társas magányban élő mai ember? Tovább keresek. Ott vannak Jézus hasonlatai az Isten országáról, erről a megfoghatatlan helyről, amely egyszerre bennünk

¹ Úrvacsora mibenlétével kapcsolatos álláspontok:

1. Transzszubsztancia: Átlényegülés(katolikus álláspont). E szerint Jézus Krisztus valóságosan jelen van a kenyérben és a borban áldozó papi közbenjárás után.

2. Konzszubsztancia: Valóságos jelenlét (evangélikus álláspont). Jézus Krisztus jelen van a kenyérben és a borban.

3. Jelenlét hit által (református). Az Úrvacsorában egyedül hit teszi jelen valóvá Jézus Krisztust.

4. Emlékgjeggy (baptista álláspont). Közösség vállalás cselekedete Jézus Krisztussal és egymással, ahogyan Jézus Krisztus parancsolta, amíg visszajön.
http://valtozasorome.blogspot.hu/2012_09_01_archive.html

is lehet és közöttünk is (Lukács 17,21); a kép a mustármagról, amely ha megnő, rajta pihennek, sőt fészket raknak rá az ég madarai (Márk 4,30-34). A mustármagból nőtt fa a megpihenés, az erőgyűjtés helye lehet minden magamfajta „jómadár” számára is? – kuncogok magamban. Itt a példázat a magvetőről, aki válogatás nélkül szórja útra és útfélre, jó földbe és köves talajra a magot (Máté 13,1-23). Azzal a reménységgel, hogy kikel, hogy meghozza a maga termését. Igen, az Isten országában hintik a mennyei magot, az egyház mégiscsak az Isten üzenete hirdetésének helye.

Újra visszatalálok a ház képéhez. Igen, az egyház

lehet ház is, amely nem önmagáért áll, hanem a gyógyulást keresők, a megnyugvást keresők helye. Azoké, akik a vasárnap délelőtti fél, egy órában új erőt szeretnének meríteni az élethez, a feladataikhoz. A kapcsolatkeresés helye, és így a jó, értelmes beszélgetések, viták helye is. Az értelemkesés helye a lét megannyi értelmetlensége dacára. Igen, a kérdezők, a csonkabonkák helye. A reménység helye, mert az egyház lehet e feltámadás tanúja, az emberrel mindig újat kezdeni tudó Isten valóságának hirdetője, így a jövő előkészítője. Mi az egyház? Amivé tesszük, mi tagok. Az egyház nem rólunk szól, mi alkotjuk, de alakítjuk is.

Szabó Ildikó

ÉLET ÉS IRODALOM

FEKETE ISTVÁN Roráte

Olyanok ilyenkor a csillagok, mint az álmos gyerek szeme. Kicsit hunyorognak, és még nem tudják: sírásra vagy nevetésre nyíljanak-e, vagy aludjanak tovább. Hát, csak pislognak.

Enyhe az idő, a szél csak a kerítések mellett lézeng, ámbár elég hűvösen. Az ablakok néhol nézik már a hajnalt, néhol nem, és a csizmák nem kopognak a gyalogjárón, inkább csak cuppognak. Néhol egy halk szó, néhol az se. Néhol csak árnyak járnak, néhol kis lámpások imbolyognak, és mutatják, hova kell lépni, ámbár hiszen sár van mindenütt.

Az ég még sötét, s a nappal ágyát csak hinni lehet a keleti égen, s ez elég. Egyébként nem gondol rá senki, mert a búzák kikeltek már, a krumpli a veremben, s a jószág betelelt.

Ajtó nem csattanik, kiáltás nincs, a tegnap gondja, mintha aludna, a mai még nem ébredt fel, s a falu csak tiszta önmagát viszi hajnali misére.

A külső mozgás befolyik a templomba, és megnyugszik. Suttog még egy kicsit, vár, s amikor már a gyertyák lángja is megnyúlik a várakozástól, felkiált az időtlen vágy: „Harmatozzatok, égi Magasok...”

Mise végére egészen bemelegedett a templom; majdnem otthonos lett, legalábbis így érezte ezt Baka Máté az alszegből, de így érezte Hosszú Illés is – ugyanonnan –; bár, ha tudták volna, hogy

most egy véleményen vannak, hát inkább nem érezték volna. Nagy harag volt ugyanis a két öreg között, kitartó, régi harag, aminek már formája sem volt, nem is emlékeztek, hogy ló volt-e az oka vagy asszony, mindenesetre ragaszkodtak hozzá, mint beteg szilva a fához.

És most bóbiskolva várják, hogy kiürüljön a templom. Az ajtóban még mozgás van, hát csak ülnek, sőt Illés a lábát is kinyújtja, mert úgy kényelmesebb. Illés nem szereti a tolongást, de amúgy is ráér. Fél szemmel odasandít Mátéra, hogy mozdul-e már, de Máté nem mozdul... Amilyen kutya konok ember volt világeletében – gondolja Illés –, azt akarja, hogy én menjek előbb, de abból nem eszel, pedig már a gyertyákat is eloltogatta a dékány, azaz a harangozó, szóval a sekrestyés.

Azután: csend.

Illés gondol erre, gondol arra, állát belesüllyeszti a meleg nyakravalóba, és szeme szép lassan lecsukódik.

– Nem! – ijedt meg. – Ezt igazán nem szabad – és Mátéra néz, aki – úgy látszik – elaludt.

– Ez hát el, a híres – mosolyodik el –, pedig három hónappal fiatalabb. Nem nagy idő, az igaz, de mégiscsak fiatalabb. Aztán milyen sárga a füle... akár a halotté...

– Jóságos Isten, csak nem lett vele valami?!...

(Folytatás a 17. oldalon)

IFI SAROK

Milyen legyen az egyház?

Az egyház fontosságát abban látja a Máté evangéliumának a szerzője, hogy kire építették az alapítók a kezdeteknél az alapokat. A rejtvényt kitöltve megtudhatod, hogy (Máté 7,25 alapján) ha Jézus szavai, parancsai irányítják az adott közösséget, mi történik, ha támadni próbálja az ellenség. Találd ki a hiányzó részekhez tartozó szavakat!

„Ömlött az _____, és eljött az _____, és fújtak a _____,

⌘ ♦ ♣

↑ □ ♦ ↙ ⌘

♦ ⌘ ⌘ ● ⌘ &

és beleütköztek abba a _____, de nem dőlt össze: mert a _____ építettett.”

⌘ ↑ ⌘ ⌘ ⌘

& ♣ ♦ ⌘ ⌘ ● ↑ □ ⌘

Itt található a kód a megfejtéshez:

a - ⌘, á - ↑, b - ⌘, e - ⌘, h - ⌘, i - ⌘, í - ↙, k - &, l - ●, ő - ♣, r - □,
s - ♦, v - ♦, z - ⌘

Menj végig a templomon, kezd a START-nál, és keresd meg a kijáratot (FINISH)!

Jó munkálkodást! Tdke

BACH KANTÁTÁINAK NYOMÁBAN

Az egyházat ez fájdalmasan sérti meg

E korálkantáta (*Ah, Isten, az égből tekints ránk – Ach Gott, von Himmel sieh' darein*, BWV 2) 1724. június 18-án hangzott el először Lipcsében. Szövege – ha időrendben haladunk – a 12. zsoltáron alapul, amelyet Luther parafrázál 1524-ben hat versszakú korállá. Luther versének első és utolsó strófája változtatás nélkül hallható a kantáta elején és végén, míg a középső versszakokat – meglehetősen hű módon – ismeretlen szövegíró átköltötte. A legnagyobb különbség az eredeti lutheri 2. versszak és a kantáta 2. tétele között van. Luther még a „mértéktelen megosztottság” előidézése miatt vádolja a hamisságot terjesztőket; ez a kantátából kimarad, és helyére az igencsak érzékletes és visszaretentő (Máté 23,27-re utaló) sír-hasonlat kerül.

E háromrétegű szöveg (12. zsoltár → Luther-korál → kantátaszöveg) az Istentől elforduló emberről, a szegényeket, kiszolgáltatottakat elnyomó hatalmasokról szól, ugyanakkor – a konkrét történelmi összefüggésben – a Szentírás és az egyház viszonyáról, az egyház mindenkori szerepéről és felelősségéről. Ha történelmi kontextusba helyezzük a 12. zsoltár sorait, annak záró gondolata („*Köröskörül járnak a gonoszok, mihelyt az alávalóság felmagasztaltatik az emberek fiai közt.*”) 1524-re egyértelműen magára a katolikus egyházra vonatkozik, hiszen Luther szerint a pápa római trónusán ez időben maga az Antikrisztus ült. A Szentírás és az azt hirdetni hivatott egyház tényleges gyakorlata drámai távolságra kerültek egymástól, illetve az egyház és a hatalom – megcsúfolva a Bibliát – elvtelenül összefonódtak. Luthert – mivel rámutatott arra, hogy a katolikus egyház mennyire messze került az Írásban foglalt isteni elvárásoktól – V. Károly német-római császár 1521-ben kitesztja a jogközösségből, műveit elégetteti, a nyomdákat cenzúráztatja. Véres háborúk és polgárháborúk zajlanak le, míg 1555-ben az augsburgi vallásbéke vallásszabadságot hirdet, elismerve az evangélikus felekezetet.

Ezzel azonban nem oldódott meg véglegesen a vallás szabad gyakorlásának kérdése, s ezt, ha valaki, hát Johann Sebastian Bach jól tudta, hiszen ükapja, Vitus Bach (1550–1619) éppen lutheránus meggyőződése miatt kényszerült elhagyni – feltételezések szerint

1590 körül – Magyarországot. Elgondolkodtató (különösen napjainkban!), hogy Bach őse – e nagyjelentőségű zenészcsalád megalapítója – *magyarországi menekült* volt Tübingiában!

1. Korál (kórus): A motettaszerűen szerkesztett nyitótételben az egyes korálsorok fúgaszerűen lépnek be az énekkar szólamaiban; negyedikként mindig az alt, a koráldallamot hosszú értékekben megszólaltatva. A tétel első felében gyakori kromatikus menetek festik érzékletesen a könyörgők szorongatott helyzetét, míg a második részben a hangvétel – a kromatika elmaradásával és az élénkebb mozgás révén – harciassá, vádlóvá válik: *Ah, Isten, az égből ránk tekints / És könyörülj rajtunk! / Mily kevesen vannak szentjeid, / Mi, szegények, elhagyatottak vagyunk; / Nem fogadják el igédet, / A hit is talán kiégett / Minden emberfiában.* (A mű a világhálón meghallgatható: <https://www.youtube.com/watch?v=M59VFmDMIVo>)

2. Recitativo (tenor): Az énekbeszéd a koráldallam első sorát idéző ariosóval kezdődik, e dallam kánonszerűen megszólal a continuo basszus-szólamában is – igen „fondorlatosan”! Ugyanis, amikor az utolsó szót (List – csel, ravaszság, fondorlatosság) kellene imitálnia, de helyett Asz-ra ugrik, vagyis a vártnál, szabályszerűen egy tritónusszal mélyebbre. A hangköz-szimbolikával (diabolus in musica) Bach felfedi a tanok ördögi jellegét. Hasonlóan jár el a szerző a Biblia és a hamisságok közti „választás” zenei ábrázolásánál. A korált idéző második kánon utolsó hangjára a „balga” (thörichte) szóval belépő énekes újabb tritónuszt (g–cisz’) képez: Merő hamis fondorlatosságot tanítanak, / Amely Isten és igazsága ellen van; / És amit saját elméjükkel kieszelnek / – Ó, nyomorúság! Az egyházat ez fájdalmasan sérti meg –, / Annak kell a Biblia helyére kerülnie. / Az egyik ezt, a másik azt választja, / A balga ész iránytűjük; / Hasonlatosak a halottak sírjaihoz, / Amelyek, bár kívülről szépek, / Magukban csak büzt és rothadást rejtnek, / És fel csupa mocskot fednek.

3. Ária (alt): Szólóhegedű kíséri a tételt. Ahol a szöveg szinte változtatás nélkül ismétli Luther versének egyik sorát, Bach az énekes szólamába beleszövi a korál eredeti dallamát: *Irts ki, ó Isten, minden tant, /*

Mely igédet kiforgat! / Akadályozd az eretnekeket / És minden rothadt szellemet; / Mivel ők félelem nélkül beszélnek / Azok ellen, akik tanítanak minket.

4. Recitativo (basszus): A vonósok által kísért énekbeszédben fájdalmas akkordok teszik érzékletessé a zavarodottságot, a panaszokat, a sóhajokat. A kíséret eközben egyre magasabbra kapaszkodik, mintegy szemléltetve, hogyan jut el az égig a sok gyötrellem, megpróbáltatás híre: *A szegények összezavarodtak, / Sójajaik, félénk panaszai / A sok kereszt és nehézség miatt, / Amellyel ellenségeik gyötrik derék lelküket, / Elérik a Mindenható kegyes füleit. / Ezért azt mondá az Isten: Segítőjük leszek! / Könyörgésüket meghallottam, / A segítség hajnalpírja, / A tiszta igazság fénylő napsugara / Kell, hogy őket megerősítse, / Mely vigaszt és életet teremt, / Megújít és megörvendeztet. / Könyörülök rajtuk ebben az ínségben, / Szent igém lesz a szegények ereje. /*

5. Ária (tenor): Két oboa és a vonósok a kísérő hangszerek ebben a tételben. A sok ellentétes irányban (keresztben, sőt egymást keresztelve) vezetett skála-dallammal kapcsolatban Alfred Dürr, Bach kantátainak elmélyült

kutatója azt feltételezi, hogy ez a megoldás talán a kereszt által megtisztult keresztény megtérését ábrázolja. De talán az se véletlen, hogy a zenekari bevezetőben éppen hétszer hangzik el ez a „tisztító” dallam. Lehet, hogy Bach így utal a kantátaszöveg bibliai ősalapjára, a 12. zsoltárra? „Az Úr beszédei tiszta beszédek, mint földből való kohóban megolvasztott ezüst, hétszer megtisztítva.” (Zsoltárok 12, 7): *A tűz által lesz tiszta az ezüst, / A kereszt által igazul a szó. / Ezért kell a kereszténynek minden órában / Türelmesen viselni keresztjét és a megpróbáltatást.*

6. Korál: Az eredeti Luther-vers utolsó strófája, egyszerű, négyszólamú harmonizálásban csendíti ki a művet, ismét figyelmeztetve annak veszélyére és ártó következményeire, ha alávaló, alkalmatlan emberek kerülnek a társadalom élére: *Igéd, Isten, tisztán akarod megőrizni / E gonosz nemzetségnek; / Engedd, hogy rád bizzuk magunkat, / Semmi meg ne ingasson bennünket. / Az istentelen sokaság bennünket körbe vesz, / Mihelyt ily alávaló emberek lesznek / Népedben magas rangúak.*

Göncz Zoltán

ÉLET ÉS IRODALOM

(Folytatás a 14. oldalról)

Harag ide, harag oda – a rothadt szilva is lepotytyanik egyszer a fáról – csendesen odamegy, és icsit borzongva megérinti Máté vállát:

– Hallod-e, Máté?

Máté felhorkan:

– No! – és néz Illésre, mint a csodára. – Te vagy az, Illés?

– Én hát, mondom megnézlek, mert olyanformán ültél...

És nézi egymást a két öreg.

A templomban meleg csend, a kőszentek mosolyognak.

– Kicsit megszedültem – hazudja Máté, de áhítattal, mert tele van a szíve, és szereti most Illést így közel látni –, már elmúlt.

– Na, hál Istennek, hát akkor menjünk.

És egymás mellett kicsoszognak a templomból.

– Mi volt ez, Szentatyám? – néz fel az egyik kis pufók angyal Szent Péterre, amikor az ajtó becsukódott. – Olyan meleg lett a szívem egyszerre.

– Két ember kibékült – mondja a főszent, és melegen sóhajt.

– Csoda! – suttog a kis angyal.

– Hát bizony a mai világban...

– És most mit csinálnak?

– Nézz utánuk, fiam.

A két öreg már Illés háza elé ért. Az utca üres, a kérmények lágy selymet füstölnek a reggelnek, s a kertekben puhán békét álmodnak a fák.

– Gyere be, Máté, régen voltál nálunk – mondja Illés – lángost sütött a lányom...

A kis angyal kérdően néz a főszentre:

– Mi az a „lángos”, Szentatyám? A toronyban ekkor ütött hetet az óra, s ettől a földi hangtól megmerevedtek újra a szobrok, de a mosolygás mintha ott maradt volna az arcukon.

ZSIDÓ ÉLET

A zsidó ember vallása és hite

A zsidó „vallás” kifejezés vallásunkat a kezdetektől máig jelöli, de a mai kor zsidó vallását többnyire judaizmusként említik, mert a Második Szentély lerombolása (i.sz. 70) óta mások lettek a körülmények, nincs égő áldozat. Az „izraelita” kifejezés a XIX. és a XX. században volt jellemző. Ezidőtájt a magyar zsidóság is az izraelita kifejezést használta magára vonatkozóan. Ma zsidóként említjük magunkat.

A zsidó bölcsélet története a Tanach-hal, a „zsidó Bibliával” kezdődik. A Tanach szót egy héber rövidítés, három részének – Tóra (Mózes 5 könyve), Neviim (prófétai könyvek), Ktuvim (szent iratok) – kezdőbetűi alkotják. A Tanach 24 könyvének szövege nagyjából megegyezik a protestáns Bibliában található ún. Ószövetséggel.

Vallásunk eredete Ábrahám, Izsák és Jákov történetéig nyúlik vissza, amely szerint az Örökkévaló szövetséget kötött az ősatyákkal, hogy őket és leszármazottaikat választott népévé fogadja, és elvezeti majdan az „Ígéret földjére” Jákob fiait. Micrájimban, Egyiptomban telepedtek le, de leszármazottai szolgátságba kerültek, ahol kegyetlenül bántak velük, ezért Isten tíz csapással sújtotta az egyiptomiakat. A vallástörténetesek szerint az i. e. 13. században, II. Ramszesz fáraó uralkodásának idején szétválasztotta a Vörös-tengert, és kivezette onnan őket. Szabadulásunkat Pészachkor ünnepeljük. A Szináj hegyén történt a „kinyilatkoztatás” (Tízparancsolat), és megkaptuk a Tórát, amely törvényeinket tartalmazza. (Ennek ünnepe Savuót.)

Az Örökkévaló segítségével megérkeztünk Kánaánba. Itt néhány száz év múlva Salamon király idejében felépítettük Jeruzsálemben a Szentélyt, vallásunk legszentebb helyét, ahol évszázadokon át mutattak be őseink égő áldozatokat I. tiszteletére. Ez volt a zsidóság egyetlen temploma, az Örökkévaló hajléka. A Szentélyt i.e. 586-ban lerombolták a babiloniaiak, és népünket fogságba hurcolták. Visszatértünkkor megépítettük a Második Szentélyt, amelyet a rómaiak romboltak le i.sz. 70-ben. Ezután került népünk gáluti száműzetésbe több mint két évezreddel ezelőtt. Mindkét időpont Av hó 9-re esett. Innen gyásznapiunk, a „Tisa beav”.

Száműzetésünk során vallási-isteni törvényeink (halacha) betartása – szellemi vezetőink, rabbijaink segítségével – volt, ami a szétszórásban is segített abban,

hogy zsidók maradjunk. A III. évszázad elején Jehuda ha-Naszi rabbi a szóbeli tanokat 6 kötetben, a Misnában foglalta össze.

Néhány évszázaddal később a Jeruzsálemi és a Babiloni Talmudban írták le a rabbinikus vitákat a szóbeli tan felett. A XVI. században Jozsef Káro rabbi Mose Iszerles rabbi kiegészítésével megírta a zsidóság törvényeinek kódexét, a „Sulhan Aruch”-ot („Terített Asztal”), amely a zsidóság törvénykönyve lett, úgy a kelet- és közép-európai askenázi zsidóság, mint a dél-európai és észak-afrikai szefárd zsidók közösségéé.

A későbbi időkben, a XVIII. századtól különböző irányzatok alakultak a zsidóság köreiből, az ortodox hagyományok mellett. Létrejötték a haszid közösségek, majd a reformáció hatására a haladó reform közösségek. A középutat a konzervatívok képviselték.

De minden csoport számára a vallás alapja az egyistenhit és a Tóra, az Örökkévaló törvényeinek megtartása. A világ minden zsidójának élő hagyománya a Tóra, amelyet a Talmud segítségével tanulmányoznak ma is.

A zsidó vallás az élet minden területére kiterjed. Nemcsak az ember és Isten közötti viselkedést határozza meg, hanem az ünnepek megtartásának módját, az emberek egymás közötti törvényeit is, az élet minden szegmensére vonatkozóan.

A zsidó és a keresztény vallás közötti egyik lényeges különbség hagyományaink alapján, hogy a Szentírás a rabbinikus (magyarázó) olvasata a mérvadó, nem a szó szerinti értelmezés.

A zsidó történelmi-vallási irányzatok között a farizeusok által elnevezett *ám-há-árec* az egyszerű izraelita köznépet (tudatlan parasztot) jelenti.

A farizeus zsidóság volt a Második Szentély idején az egyik vezető vallási – nem társadalmi – elit, amely a parancsolatokat precízen betartotta. Ők a Szentély pusztulása utáni rabbinikus zsidóság elődei.

Ragaszkodtak szóról-szóra a teljes Tórához – melyet a zsidóság sosem nevez Ószövetségnek, hiszen egyetlen szövetséget ismer el a zsidóság I. és ember között. Szóbeli hagyományaikból alakult ki a Talmud.

Amíg a gazdag *szadduceusok* – hellenizált zsidók – a Szentély, a főpapok és a papság köré csoportosultak, addig a farizeusoknak már Jézus korában is több zsinagógájuk volt, ahol a tanulás és a vezető rabbik (tanítók) játszottak fontos szerepet. Mivel elfogadták a teljes Ószövetséget, várták a Messiást is és hittek a feltámadásban (Jézust nem ismerték el Messiásnak). Tanításaik így nem álltak olyan erős ellentétben a korai keresztényekével, mint például a szadduceusoké.

Az *esszéusok*, akiktől a Holt-tengeri tekercsek is származnak az i.sz. kezdetétől pusztában élő, társadalmon kívüli szekta tagjai voltak. Egyes feltételezések szerint Jézus is kapcsolatban állt velük, valamint Keresztelő Szent János is közéjük tartozott. Kajafás főpap szintén szadduceus volt. Ők csak a Tórát (Mózes öt könyvét) fogadták el az Ószövetségből. Nem hittek a túlvilágban, a Messiást sem várták, nem vettek részt a nemzeti mozgalmakban, kiegyeztek a mindenkori hatalommal.

A Tóra szó szerinti értelmezést vallották, pl. a „szemet szemért” elvet úgy értelmezték, hogy ha valaki kiüti valaki más szemét, akkor az illető szemét is ki kell ütni – míg a farizeusok ezt az értelmezést kegyetlennek tartották, és ilyen esetekre börtön- vagy pénzbüntetést javasoltak.

A *zelóták* („türelmetlenek”, „buzgók”) részt vettek a zsidó háborúban is, és a Jézus születése körüli időkben alakult, Tórához szigorúan ragaszkodó, de erősen politikai közösség. Ők a fegyveres harcot hirdették. Nem kizárólag az Örökkévaló cselekvésétől várták a messiási uralom megvalósítását a földön. Jézus tanítványai közül Simon apostol volt e mozgalom követője.

Heródespárti volt az a közösség, amely a Heródes- királyok és a rómaiak palesztinai uralmát támogatta.

A zsidó vallási irányzatok közül a *haszidizmust* a XVIII. században élt lengyel csodarabbi, Jisrael Baál Sém Tov alapította. Látván az óriási különbséget a gazdag tanult zsidók és a szegények közt, akik többnyire tanulatlanok voltak, azt hirdette, hogy nem az örökös tanulás, hanem az örömteli I. -szeretet és -szolgálat, amellyel bárki közel kerülhet az Örökkévalóhoz. A jámbor, énekléssel, zenével, tánccal közösen ünneplő haszid közösségek I.-nel való misztikus egységre törekcsenek. Szélsőségesen ragaszkodnak a micvák betartásához, egy-egy rebbe köré csoportosul-

va élnek, akinek mindenben, még a legapróbb dolgokban is kikérik tanácsát. Viseletük hagyományhű. A zsidó misztika, a kabbala tanulmányozása hozzátartozik mindennapjaikhoz.

A *konzervatív* (maszorti) zsidóság hagyományhű, de fontosnak tartja az alkalmazkodást a változó körülményekhez. Ők nem csak zsidó vallásúnak, de a zsidó nemzethez tartozónak is tartják magukat, és a mai napig hitvitákat tartanak a zsidó törvények (újra)értelmezéséről. A Talmud bölcseseinek hű követői.

A *neológia* az újító zsidó mozgalom kimondottan magyar ága az emancipáció hatására. Ma a magyarországi neológiához tartozik a legtöbb magyar zsidó. Ők az ünnepek megtartását, a hagyományok őrzését (tanulás útján) szorgalmazzák. Magyar zsidóként definiálják magukat. A második világháború után a zsidó hitélet mint olyan, hosszú évekig megcsappant.

A XIX századbéli reformok bevezetésének válaszáként jött létre a *modern ortodoxia*. Ők az újításokkal szemben álltak. A Tórát megváltoztathatatlannak tartják, melyben Isten végérvényesen nyilatkozta ki akaratát, így attól semmiféle eltérést nem engedélyez. Az ortodox zsidók a Tóra összes törvényét igyekeznek szigorúan megtartani, a szabályok szerint élni. Szellemi vezetőik nagy tiszteletnek örvendő rabbik. Mindazon dolgokat, melyek a modern világban fellelhetők, elfogadják és használják az életükben, ha az nem ellenkezik a Tóra hagyományaival. Legtöbb időt a Talmud tanulmányozásával töltik, melynek magyarázatai adnak útmutatót minden nemzedékük számára.

A zsidó felvilágosodás (haszkala) egyik legnagyobb alakja Moses Mendelson, német filozófus volt. Az ő halálát követően a XIX sz. elején jött létre a *reform judaizmus* (haladó, progresszív vagy liberális zsidóságként ismert). A reform mozgalom első vezetője Abraham Geiger frankfurti rabbi volt. A Tóra szigorú előírásait nem feltétlenül tartották követendőnek, megreformálták a szertartásokat, nemzeti nyelveken imádkoztak, a kinyilatkoztatást be nem fejezettnek tekintik.

A reformerek szerint a hívek döntik el, mit tartanak be a törvényekből és mit nem. Ők az erkölcsi előírások betartását tartják fontosnak, úgy, hogy a fejlődő világhoz alkalmazkodnak közben. Női rabbijaik is vannak, nem különítik el a férfiakat és a nőket a zsinagógákban, stb.

Érdekes mai jelenség, hogy a reform zsidóság is egyre jobban igyekszik a héber nyelvű istentiszteletekhez visszatérni, valamint több törvényt betartani, mint eddig.

Bár a zsidó irányzatok sok mindenben eltérnek egy-

mástól, mégis mindegyik Maimonidesz 13 hitelvének elfogadásán alapul, bár változó mélységben.

Amíg az ortodox zsidóság hite szerint az Örökkévaló az egyetlen Mindenható, Teremtő, mindenkor mindennütt jelenlévő, mindent ismerő forma és anyag nélküli lélek, addig a reform zsidóság I.-ben való hite mindenki személyes ügye a hitetlenségtől a kételkedésen keresztül a megingathatatlan hitig, de istenképük mégis hagyományos. A reform zsidók szerint a Tórárt jelképesen kell értelmezni. A Fentvaló hatalma végtelen, és a tudományok által feltárt és még nem feltárt jelenségeket is Ő hozta létre.

Az ortodox zsidók szó szerinti értelmezése szerint az Örökkévaló a világot és az életet a semmiből teremtette, hat nap alatt, i. e. 3766-ban, és Ádám és Éva volt az első emberpár. Véleményük szerint a tudományos felfedezések sem mondanak ellent hitüknek, hanem I. teremtő ereje mellett tanúskodnak.

A hagyományhű zsidóság hiszi az „Eljövendő Világ”-ot (*Olam Haba*), az ígért és várt messiási korban, amikor a halottak feltámadnak. Vannak, akik úgy hiszik, hogy az igazak lelkei a mennybe a Gan Eden-be kerülnek, míg a gonoszok a maguk által készített pokolban szenvednek, vagy halva maradnak. Vannak, akik hiszik, hogy a cádikok (igazak) feltámadnak, és a földi világban élnek majd a Messiás eljövetele után, amikor a gonosz eltűnik a világból...

A liberális zsidók is hisznek az eljövendő világban és a messiási korban, de nem hisznek egy személyes Messiásban. A mennyet és a poklot tudatállapotnak tekintik. Vannak, akik a „gilgul”-ban, az újjászületésben hisznek. Vannak, akik nem hisznek az élet utáni bármilyen létezésben.

Fentiekből megállapíthatjuk, hogy nincs egységes elképzelés vagy hit a zsidóságban az élet utáni létről. Így a zsidó ember célja-vágya nem a halál utáni jutalom elnyerése, hanem jámbor életükkel a világ jobbítása.

Az Örökkévaló szabad akaratot adott mindannyiunknak. Ahogy az ortodox zsidóság hiszi, mindenkiben van *jecer hara* – hajlandóság a gonoszságra (Erre teremtette I. a Sátánt.) De az emberekben ott van a hajlandóság a jóra, a jócselekedetekre is (*jecer hatov*). Szabad akaratunk révén megpróbáltatgatik hitünk és az Örökkévaló iránti engedelmisségünk.

A zsidóság nem hisz az „eredendő bűnben”. Bűnvállásunk-megtérésünk Jom Kipurkor történik, amikor bőjtölünk, bocsánatot kérünk akarattal és akaratlanul el-

követett bűneinkért egymástól, és elkötelezzük magunkat jövőbeni jó cselekedeteinkre. (Melyeket igyekszünk betartani *bli neder*, eskü nélkül, hiszen nem mindig sikerül.)

A reform zsidóság is hasonlóképpen vélekedik az ember saját felelősségét illetően. A Sátán jelképesen az önzőség megtestesítője. Az Örökkévaló mindent megbocsát, nincs kárhozat, de a törvények betartása által élhetünk I.-nek tetsző életet. Ez annyiban tér el a hagyományhű zsidóság hozzáállásától, hogy utóbbiak szigorúan ragaszkodnak a micvák betartásához, míg a reformerek szerint ez mindenkinek a lelkiismeretére van bízva.

A szegényeknek való adakozás minden zsidó kötelessége. A zsidó gondolkodás szerint szenvedéseink oka I.-től való eltávolodásunk. Szabad akaratot kaptunk, hogy megismerhessük, átélhessük az örömet, a bánatot, a gyönyört és a fájdalmat. Az ártatlanul szenvedőkre vonatkoztatják a „nehéz sors az I. bókja” kifejezést, bár mi nem tudjuk, miért, hacsak nem Sellye János szavaira gondolunk, miszerint a „stresszhatások érlelik az embert”.

A haszidizmus hívei úgy hiszik, hogy szenvedéseink korábbi életünkben elkövetett bűnök következményei, míg mások szerint az Örökkévaló velünk szenved ilyenkor.

A legtöbb irányzat azonban azt vallja, hogy nem azzal kell tisztában lennünk, miért engedi az Örökkévaló a szenvedést, hanem azt kell tudnunk, hogy megbünteti a gaztetteket elkövetőket.

A zsidó ember hite a tudáson alapul. Mert a zsidó ember nem hiszi, hanem „tudja” az egyetlen Örökkévalót

„Egy az Isten, ott fenn az égben és itt a földön lenn.”
Így mondjuk, így hisszük és megingathatalan bizonyosságként tudjuk, bárhogy fordul is sorsunk. Ez a zsidó hit és vallás (hitvallás) alapja. Így adjuk át gyermekeinknek a „Beszéld el fiadnak” kötelességét is.

A zsidóság hite szerint sorsában meghatározó az Örökkévaló akarata, de az ember lehetőséget kap arra, hogy jobbítsa a világot, ezáltal saját sorsát is. Az ember hihet eszmékben, filozófiákban, amelyeket levethet magáról akár egy ruhát. De minden (zsidó) ember felelős a sorsáért, tetteit maga határozza meg. A jótékonyság, a másokkal törődés, a parancsolatok betartása sorsunkat is jobbítja.

Mindenki önállóan dönt arról, milyen életet választ.

Schlesinger Hanna, Tel-Aviv

HÍRMOZAIK

Összevont női-férfi csendesnap Békásmegyeren

Évente legalább kétszer tartunk női csendesnapot, és nagy örömünkre az utóbbi időben a férfi testvérek is „rászoktak”. Szeptember 19-én, szombaton közös csendesnapot tartunk Békásmegyeren. A program 11 órakor kezdődik, mustot készítünk, lekvárt főzünk és bográcsozunk, 17 órakor pedig áhítattal zárjuk az együttlétet.

A nőtestvéreket kérjük, hogy hozzanak süteményt, a férfiak pedig (kizárólag alkoholmentes) innivalót. Persze fordítva is lehet. A musthoz és lekvárhoz pedig üveggel készüljenek.

Kérjük, aki szeretne résztvenni, az ezt szeptember 12-ig jelezze a lelkészénél vagy az info@metegyhaz.hu e-mail címen.

MET aktuális a menekültekről - 2015. szeptember 2.

Kedves Barátaink, Támogatóink!

Az elmúlt időszakban az ország több pontján támogattuk a menekülteket segítő munkáját a "második vonalból", azaz alkalmazkodtunk a civilek által kialakított rendszerhez. Több tonna élelmiszert, hátizsákokat, ruhaneműt, egészségügyi kellékeket és szállást tudtunk biztosítani az Önök jóvoltából. Budapesten munkatársaink (akik mindennap meglátogatják a hajléktalanokat is) naponta találkoznak a pályaudvarokon dolgozó önkéntesekkel. Csomagokat állítunk össze a menekültek számára, külön nőknek, férfiaknak, gyerekeknek.

Mindannyian tudják, hogy egyre többen jönnek, és a hangulat egyre feszültebb. A magunk módján és szerény eszközeivel szeretnénk hozzájárulni, hogy ez az embertelen helyzet, amiben a menekülők találták magukat minél hamarabb és minél kevesebb fájdalommal rendeződjék.

Egészségügyi munkatársaink jelezték, hogy leginkább gyermek orrcsepp, lázcsillapító, popsi kenőcs, kötszer, lázcsillapító kúp, ragtapasz, pelenka és felnőtteknek recept nélkül kapható fájdalomcsillapító kellene.

Nagyon sokba kerül a bébitápszer is. Örömmel fogadunk még (félliteres kiszerelésben) ásványvizet, cipőt, ruhát, takarót, polifoamot, almát és banánt, rizst, krumplit.

Adományait fogadjuk bármikor a Wesley Főiskola/MET egyház portáján (Budapest, VIII. kerület, Dankó u. 11.). Ilyenkor, ha gépjárművel érkeznek, beállhatnak a főiskola udvarára. A nap 24 órájában ügyeletet tartunk.

Pénzbeli elkülönített számlánkon fogadunk: (Oltalom Karitatív Egyesület; K&H Bank 10400140-00026699-00000006; „Menekültügy” megjegyzéssel)

Elesett embertársaink, testvéreink nevében is köszönjük támogatásukat, kívánjuk, hogy az Örökévaló ezerszeresen fizesse vissza jóságukat!

MET a Civil Rádióban

Júliustól minden vasárnap 17 órától egy órás műsort (Kényes egyensúly) sugároz a Civil Rádió, melyet kollégáink szerkesztenek. Az adás az FM 98-on fogható vagy a civilradio.hu Élő adás menüpontja alatt.

Képes beszámoló

Rendezvényeinkről rövidfilmeket a www.wesleystudio.hu-n, folyamatosan frissülő honlapunkon láthatnak, és megtalálhatnak bennünket a Facebook-on is – mind az egyházat, mind a Wesley Stúdiót.

Adományozás

Hálás köszönet folyamatos támogatásukért! Ha általános munkánkat, működésünket segíteni szeretné, megteheti sárga csekken (melyet kérésre postázunk), vagy személyesen a 8. kerület, Dankó u. 11. sz. alatt. Telefon: (06-1) 577-05-15 (hétköznap 8 és 16 óra között), e-mail: info@metegyhaz.hu. Banki utalás esetén számlaszámunk: 11708001-20520-380 (OTP Bank).

A közleménybe kérjük, írja be, adományát mire szánja!
Amennyiben nem szerepel ott semmi, fenntartási kiadásokra fordítjuk az összeget. Köszönjük!

Olvasói vélemény

Kedves Olvasóink újsággal kapcsolatos véleményét, történeteit, gondolatait, kérdéseit szeretettel és folyamatosan várjuk az ev@wjlf.hu e-mail címre.

HAVI ISTENTISZTELETI REND

2015 – A Fény Nemzetközi Éve
*Az év igéje: „Fogadjátok be egymást,
ahogyan Krisztus is befogadott titeket Isten dicsőségére” (Róma 15,7)*

SZEPTEMBER

Szeptember hónap igéje: „Ha meg nem tértek, és olyanok nem lesztek, mint a kisgyermek, nem mentek be a mennyek országába.” Máté 18,3

Istentiszteletek		Bibliaórák	
		Első hét	A (már) nem várt gyermek – Sámson <i>„mit cselekedjünk a gyermekkel, ha majd megszületik” ... Bírák 13</i>
Szeptember 6. Szentháromság ünnepe után 14.vasárnap	<u>Galata 5,16-24</u> Lukács 17,11-19 1Mózes 28,10-22	Második hét	A gyermek, akiért imádkoztak – Sámuel <i>„Ezért a gyermekért imádkoztam, és az Úr teljesítette kérésemet, amit kértem tőle.” 1Sámuel 1</i>
Szeptember 13. Szentháromság ünnepe után 15.vasárnap	<u>Galata 5,25-6,10</u> Máté 6,24-34 1Mózes 2,4/b-15	Harmadik hét	A gyermek, akiről inkább lemondtak <i>„Kérlek, uram, adjátok neki inkább az élő gyermeket, csak meg ne öljétek!” 1 Királyok 3,1-28</i>
Szeptember 20. Szentháromság ünnepe után 16.vasárnap	<u>Efézus 3,13-21</u> Lukács 7,11-17 JSir 3,22-33	Negyedik hét	A gyermek, aki megosztotta amilye volt <i>„Van itt egy gyermek, akinél van öt árpakenyér és két hal.” János 6,1-13</i>
Szeptember 27. Szentháromság ünnepe után 17.vasárnap	<u>Lukács 14,1-11</u> Efézus 4,1-6 Ézsaiás 49,1-6	Ötödik hét	Gyermekek és csecsemők szája által szereztél dicséretet! Máté 21,12-17

REMÉNYIK SÁNDOR

A szőnyeg visszája

Lélekhangoló

Kétségbe esem sokszor én is
A világon és magamon,
Gondolva, aki ilyet alkotott:
Őrülden alkotott s vakon.

De aztán balzsamként megenyhít
Egy drága testvér halk szava,
Ki, míg itt járt, föld angyala volt
S most már a mennynek angyala.

A világ Isten-szötte szőnyeg,
Mi csak visszáját látjuk itt,
És néha, legszebb perceinkben,
A színéből is valamit.

Egyperces áhítat minden napra

Szeptember 1. kedd

„Hangos szóval magasztalom az Urat, és dicsérem a sokaság előtt.” (Zsoltárok 109,30)

A vallás magánügy, tartja a szabadelvű vélekedés. Belső világunkat pedig nem teregetjük ki a nyilvánosság előtt, nem terheljük a többieket a nekünk fontos dolgokkal. De vannak örömeink, melyeket boldogan kürtölünk világgá. Ilyen a hívő embernek az Úrban való öröme. Ha pedig ez a hasonlóan gondolkodók és érzők széles közösségében juthat kifejezésre, az igazán felemelő.

Szeptember 2. szerda

„Mindennap állhatatosan, egy szívvel, egy lélekkel voltak a templomban, és amikor házanként megtörték a kenyeret, örömmel és tiszta szívvel részesültek az ételben, dicsérték az Istent, és kedvelte őket az egész nép.” (Apostolok Cselekedetei 2,46-47/a)

Az alakulóban lévő első (zsidó-keresztény) gyülekezet mindennapjaiba pillanthatunk bele: napi rendszeresség, egység keresése a lelkiekben és az érzelmek területén, templomi közösség, asztali szeretetközösség, a mindennapi kenyérrel való megelégedés, tisztán tartott szív, közös Isten-dicsőítés. És – közkedveltség. Az emberek megbizonyosodtak a hívők hitelességéről és odaadásáról, és ez népszerűvé, vonzóvá tette őket. A formalitás veszélyének szelében jó visszatekinteni a kezdetekre és – ha lehet –, megpróbálni visszatérni oda.

Szeptember 3. csütörtök

„Isten formájában lévén nem tekintette zsákmánynak, hogy egyenlő Istennel, hanem megüresítette önmagát, szolgai formát vett fel.” (Filippi 2,6-7/a)

Ismert a már-már isteni tekintéllyel bíró egyházi vagy gyülekezeti beszélő figurája. A hívek, tagok megbabonázva hallgatják megfellebbezhetetlen vélekedéseit, igyekeznek megfelelni az elvárásának; vigyáznak, nehogy magukra haragítsák a nagy embert, aki odaállt közéjük és Isten közé. Pedig nem ez az eredeti minta. A Mester „kicsit” közelebb volt Istenhez. Mégsem élt vissza pozíciójával, hanem félretéve előnyeit, szolgálni akart. Csakis Őt tekintjük követendő mintának!

Szeptember 4. péntek

„Megáld bennünket az Isten, féljék őt mindenütt a földön!” (Zsoltárok 67,8)

Az egyház célja nem a kis zárt közösségek létrehozása,

ahol az egymást félszavakból értők az elveszett világgal szembeni megsemmisítő kritikájukban megigazulva készülnek a nagy mennyei találkozásra. Az igazi „egyház” azon munkálkodik, Noé, Ábrahám, Mózes, Jézus és apostolai óta, hogy Isten igazságára ráébredjen az egész világ, s minden ember megtanulja tisztelni az Urat.

Szeptember 5. szombat

„Gondolj Uram irgalmasságodra és kegyelmedre, melyek öröktől fogva vannak.” (Zsoltárok 25,6)

A zsoltárok – többségükben – közösségi imák vagy énekek. Igen, a gyülekezetben közösen tanulunk – mert éppen – bűnbánatra akarunk jutni. Nem mi vagyunk saját szupervizoraink, se nem egy-egy minden kritikán felülálló földi halandó. Együtt megyünk a kegyelem trónja elé lélekben, közös imában, hogy egyöntetű élményünk legyen a szabadulás is.

Szeptember 6. vasárnap

„Elbeszéljük a jövő nemzedéknek az Úr dicső tetteit és erejét, csodáit, amelyeket véghezvitt.” (Zsoltárok 78,4)

A közösség a helye a csoportépítésben, ismeretekben, időben előrébb járó tanítói kötelezettsége megvalósulásának is. „A hit hallásból van”, a következő generációnak meg kell ismernie a tanítást, és hallania kell a „vének” megtapasztalásairól szóló bizonyágtételeket is!” Az se baj, ha maga a megélt minta is követhető.

Szeptember 7. hétfő

„Az egészséges beszéd példájának tekintsd, amit éntőlem hallottál, a Krisztus Jézusban való hitben és szeretetben.” (2Timótheus 1,13)

Sokféleképpen szólnak a tanítók. Ezért gyakran úgy érezzük, nem tudunk dönteni. Pál bátran állítja, hogy amit ő mond, az az egészséges beszédet példázza. Miért? Szavai át vannak itatva a Krisztus Jézusban való hittel és az Ő szeretetével. Jézus nem tanok vak követésére hív, hanem egy valóságosan megélt élet átvételére.

Szeptember 8. kedd

„Az Úrtól jön a szabadítás. Legyen áldásod népeden!” (Zsoltárok 3,9)

Szorongattatunk kísértések és próbák között. A gyülekezeti közösség és következetes lelkigyakorlatuk

nem tartja távol tőlünk az ellenséget. Nem baj, ha úgy érezzük, nincs erőnk a győzelemhez, nagyobb az ellenfél nálunk. Az Úr azonban velünk van, és erőtlenségünk közben is megáld!

Szeptember 9. szerda

„Járuljunk...bizalommal a kegyelem trónusához, hogy irgalmat nyerjünk, és kegyelmet találjunk, amikor segítségre van szükségünk.” (Zsidók 4,16)

Minél hatalmasabb egy szék (trónus), annál inkább zavarban vagyunk, vajon komolyan vesznek-e bennünket, számíthatunk-e segítségre. A Biblia egyenesen azt tanítja, hogy ahol nagyobb a méltatlanság, ott jelentősebb az isteni segítség, a kegyelem is (Róma 5,20). Bízál, semmiképpen nem utasítanak el!

Szeptember 10. csütörtök

„Én vagyok az Úr, nem változtam meg!” (Malakiás 3,6a)

A földön minden változik, mi magunk is. A kezdetben nyitott, barátságos ember csalódásai és bajai miatt zárkózottá, mogorvává válhat. Ezért úgy véljük, Isten is változott a teremtés óta átélte csalódásai miatt. Volna rá oka, de Ő mégis maradt, aki volt, szeretetben, kegyelemben, odaadásban, irántunk való figyelemben és figyelmességben. Bízál, bizonytalan lélek!

Szeptember 11. péntek

„A többi nép is csatlakozik az Úrhoz azon a napon, és az ő népévé lesznek.” (Zakariás 2,15a)

Csodálatos látomás és jövendölés! Hinni akarjuk megosztott világunkban, hogy nem hiábavaló az imádság, a tanúságtétel és az áldozathozatal. Egyszer a népek mind elhagyják bálványaikat és sóvárogni kezdenek az egyetlen igaz Isten után.

Szeptember 12. szombat

„Taníts engem útjaidra, Uram, hogy igazságod szerint járjak, és teljes szívvel féljem nevedet.” (Zsoltárok 86,11)

Az út minden következő lépése eddig ismeretlen volt. Olyan ösvényen haladunk, melyet nem futhatunk be kétszer vagy többször. Az út kiszámíthatatlan és veszélyes. Csak az ér célba, aki tanítható, aki kész követni az Úr igazságát és teljes szívvel ragaszkodik hozzá.

Szeptember 13. vasárnap

„Ha ti megtartjátok az én ígémet, valóban tanítványaim vagytok; megismeritek az igazságot, és az igazság megszabadít titeket.” (János 8,31-32)

Fontos nekünk a szabadság. Az igazsággal is tisztában akarunk lenni. Csupán azt nehéz elfogadnunk (ráadásul azt képviseljük, hogy ellenállásunk mögött éppen fokozott szabadságvágyunk lappang), hogy az igazságot (mely szabaddá tesz) egyvalaki útmutatása és következetes követése tárja fel előttünk. De fogadd el az Ige üzenetét, és légy állhatatos az Ige megtartásában!

Szeptember 14. hétfő

„Nem hagysz engem a holtak hazájában.” (Zsoltárok 16,10/a)

A halál témája sem tabu a közösségben. Sőt. Ahogy haladunk az időben, egyre jobban foglalkoztat a „megváltozott státusz” kérdése bennünket. Igénk nem azt mondja, hogy az Úrral elkerülhető „a holtak hazája”, hanem azt, hogy nem felejt ott kegyelmes, és szerető Istenünk. Ne félj hát!

Szeptember 15. kedd

„Hit által engedelmeskedett Ábrahám, amikor elhívta Isten, hogy induljon el arra a helyre, amelyet örökségül fog kapni. És elindult, nem tudva hova megy.” (Zsidók 11,8)

Ábrahám úttörő. Minden hívő élet az ő nyomán lép a keskeny útra. Engedelmeskedünk (hit által, előzetes bizonyítékok nélkül) és naponta kapjuk a vezetést az Úrtól. Volt kockázat Ábrahám döntésében? Kétségtelenül. De példája biztat: kövesd a hithőst. Célba érsz!

Szeptember 16. szerda

„Uram,...egyedül te vagy a föld minden országának Istene, te alkottad az eget és a földet!” (2Királyok 18,15)

A Föld egységes. Nem több kéz munkája. Törvényeink harmóniája, a teremtett élő és élettelen világban megtalálható közös elvek és összetevők egy mindenható Alkotót sejtetnek. Nem sok kis nemzetállamban gondolkozunk, hanem Isten Országában, ahol az Ő igazsága érvényesül.

Szeptember 17. csütörtök

„Maga a békesség Ura adjon nektek mindig minden körülmények között békességet. Az Úr legyen mindnyájatokkal!” (2Thesszalónika 3,16)

Ez egy levelet záró áldás. A thesszalónikai gyülekezet kapott írásos igehirdetői-lelkigondozói „megkeresést”, mely végén ott a fenti „jókívánság”. Talán nem a békesség a kulcsszó, hanem a „mindig, minden körülmények között” megszorítás, mert ez az érdekes. A háborítatlan nyugalom idején való béke talán az unalom. De zaklatott világunkban meglelni a békét: igazi isteni áldás!

Szeptember 18. péntek

„A minden kegyelemnek Istene pedig, aki elhívott titeket Krisztusban az Ő örök dicsőségére, miután rövid ideig szenvedtetek, maga fog titeket felkészíteni, megszilárdítani, megerősíteni és megalapozni.” (1Péter 5,10)

A „rövid ideig szenvedtetek” kifejezés bizony nagyjából az egész földi életet jelenti. De nem ez a leg súlyosabb tétel. Fontosabb, hogy Isten elhívott a Krisztusban „az Ő örök dicsőségére”. Az ehhez szükséges felkészítés, megszilárdítás és a megfelelő alapok Átala rendelkezésünkre állnak.

Szeptember 19. szombat

„A kik hitvány bálványokhoz ragaszkodnak, azok elhagyják jótevőjüket.” (Jónás 2,9)

Örök idők óta szinte megmagyarázhatatlan ellenpontként merül fel az ember gondolkodásában a különféle bálványok vonzása. Igaz, a bálvány mindig „kézzelfogható” tárgyias, nem elvont. Ám hatalma csupán annyi, amennyit átruházunk rá. Nem tud jót tenni nekünk és értünk. Jótevőnk egy van, aki még a cethal gyomrából sikoltott imát is meghallja és megszabadít.

Szeptember 20. vasárnap

„Krisztus Jézus...megtörte a halál erejét és az evangélium által világosságra hozta az elmúlhatatlan életet.” (2Timótheus 1,10)

A halál kétségtelenül nagy erő. Sokan a legnagyobb hatalomnak képzelik és így tisztelik, rettegik. Valaki azonban megtörte az erejét, s azóta nem az övé az utolsó szó és akarat, hanem az élet Uráé!

Szeptember 21. hétfő

„Menjünk eléje hálaadással, vigadozzunk előtte énekszóval! Mert nagy Isten az Úr.” (Zsoltárok 95,2-3/a)

A gyerekek önfeledt rajongása, a fiatalok mámoros éneke a fesztiválokon... Ki elé, mi elé mennek örömükben? Maguk sem tudják, csak azt érzik, hogy a felszabadult öröm felemel és gazdaggá tesz. Aki pedig megismeri minden öröm forrását, annak külön alkalmat sem kell szervezni ahhoz, hogy boldogságát kifejezhesse.

Szeptember 22. kedd

„Jövevény voltam, és befogadtatok, mezítelen voltam, és felruháztatok, beteg voltam, és meglátogattatok.” (Máté 25,35-36)

Az egyház nemcsak tanító hivatal. Elképzelhetetlen a Mester, az egyház fejének gyakorlati követése nélkül. Ahol nem kapnak részvétet és befogadást a menekültek,

ruhát a vacogók, részvétet a szenvedők, ott nem Krisztus követése zajlik. Talán kiválóak a csoportépítésben, az önsegítésben, az anyagi gyarapodás útjának a felismerésében és más, e világban irigyelt és helyeselt tettekben. De te ne idegenkedj a valóságos Krisztus vállalásától!

Szeptember 23. szerda

„[A békesség Istene] munkálja bennünk azt, ami kedves öelőtte Jézus Krisztus által, akinek dicsőség örökkön-örökké.” (Zsidók 13,21)

Mai igénk szintén záró gondolat egy nehéz és tanulságos levél végén. De még az áldásban is van egy fontos tanítás: azt várjuk Istentől, hogy abban erősítsen meg minket, ami öelőtte és nem a világ előtt kedves. Azt is megértettük, hogy ebben Jézus Krisztusnak a mi esetünkben kulcsszerepe van. Ezért legyen neki dicsőség örökkön örökké!

Szeptember 24. csütörtök

„...különbségek vannak az isteni erő megnyilvánulásaiban is, de Isten, aki mindezt véghezviszi mindenkiben, ugyanaz.” (1Korinthus 12,6)

A korinthusi gyülekezetben sajnos széthúzás volt tapasztalható. A tehetséges testvérek úgy képzelték, hogy csak az az isteni erő, amit ők birtokolnak, és nem látták ugyanezt a többiekben. Pedig senki sem nélkülözhetetlen, sőt a maga helyén csaknem pótolhatatlan. De más a szem és más a fül vagy a végtagok, a rejtett szervek és egyéb porcikák, amelyeket mind-mind az isteni erő működteti. Te is fontos vagy! De a testvéred is az!

Szeptember 25. péntek

„Mivel megtartottad állhatatosságra intő beszédemet, én is megtartatlak téged a kísértés órájában, amely el fog jönni az egész világra.” (Jelenések 3,10)

Napi kísértésekben győzedelmeskedünk, de azt is tudjuk, hogy vannak világméretű hitpróbák. Ilyenek a diktatúrák is, amikor hívő emberek is vélik látni Isten művét az egyszemélyi vezetők ellenállhatatlan befolyásában. Talán a vég kezdetén minden hívőt megpróbál még az Úr. De megtartható az „állhatatosságra intő beszéd.” Ő, az üzenet küldője pedig biztosan megtarthat minket!

Szeptember 26. szombat

„Hatalmas dolgot cselekedett karjával, szétszórta a szívük szándékában felfuvalkodottakat. Hatalmasokat döntött le trónjaikról, és megalázottakat emelt fel.” (Lukács 1,51-52)

Mária magasztaló énekéből valók ezek a szavak. Bátorítanak ma is bennünket, hogy ne igazodjunk a

földi, halandó „hatalmakhoz”, hiszen az Úr bármelyikük trónját feldöntheti és ismeretleneket emelhet méltóságra. Talán ismeretlent, téged is, „az Úrnak szolgálóleányát” vagy szolgálóját.

Szeptember 27. vasárnap

„...teljes készséggel fogadták az igét, és napról napra kutatták az Írásokat, hogy igaz-e, amit Pál mond.” (Apostolok Cselekedetei 17,11)

Van, aki nem veszi a fáradságot a hallott dolgok megvizsgálásához. Nem erre bátorít az ige. A fentiekben hivatkozott atyafiak tisztelték Pált, figyelmesen hallgatták, de az igazság minden embernél nagyobb és fontosabb. Nem tekintélyekre, hanem az Istentől való üzenet tisztaságára van szükségünk!

Szeptember 28. hétfő

„Útközben... Damaszkuszhoz közel..., hirtelen mennyei fény ragyogott fel körülötte, és amint a földre esett, hallotta, hogy egy hang úgy szólt hozzá: Saul, Saul, miért üldözöl engem?” (Apostolok Cselekedetei 9,3-4)

Talán, bizonyos tekintetben ez a pillanat is az egyház születésének kihagyhatatlan epizódja. Maga az elkötelezett ellenség kényszerül térdre és találkozik a nagyobb erővel, akivel nem érdemes harcolni. Viszont

hatalmas ügyek győzelmére hívható el!

Szeptember 29. kedd

„Íme, az Úr angyala megjelent Józsefnek álmában, és így szólt: Kelj fel, vedd a gyermeket és anyját, menekülj Egyiptomba, mert Heródes halálra fogja kerestetni a gyermeket.” (Máté 2,13)

Az egyházzal és annak megpróbáltatásairól elméltünk az elmúlt hetekben mindennapi Útmutatónk igéi alapján. Ma azt látjuk, hogy Urunk sem kivétel. Őt is halálra keresi az ellenség. Menekülnie kell, hogy életben maradjon és felnőjön a szolgálathoz. Igen, meg akarjuk védeni gyermekeinket, gyöngéinket, hogy építhessen rájuk a munka továbbvitelében az Úr.

Szeptember 30. szerda

„Áldott a mi Urunk, Jézus Krisztus Istene és Atyja, aki nagy irgalmából újjászülte minket Jézus Krisztusnak a halottak közül való feltámadása által élő reménységre.” (1Péter 1,3)

Ha láttuk a levelek végén való áldást, akkor végül itt az ideje, hogy egy gyülekezetnek küldött levél elér. álló beköszöntő igéi jókívánságot is olvassunk: Tudjuk, miért áldjuk Megváltónk Istenét és Atyját: az élet győzelmeiért és azért, hogy ebben nekünk is adta az örökélet reménységét.

-ig

ÉLET ÉS BÖLCSESSÉG

(Folytatás a 3. oldaról)

Mivel az emberek különbözőek, az Istennel való kapcsolatuk is különféle. Azok az emberek, akikkel a Holdra utaztam, valamennyien keresztények voltak, s így először az jut eszembe, hogy szellemileg nézve mi mindannyian sokat tudunk hozzátanulni az eddigiekhöz. Egyszerűen szükséges a Teremtővel foglalkozni, ha a világmindenség ilyen távolságából ismerkedünk a Holddal és a Földdel.

James Benson Irwin

Érdekes és jelentőségteljes tény az, hogy egy történésznek, ha nincs benne semmi teológiai elfogultság, rá kell jönnie arra, hogy nem tudja leírni őszintén az emberiség fejlődésének a történetét anélkül, hogy kiemelt helyet ne adna abban a Názáretből származó pénztelen tanítónak... Az olyan ember, mint én is, aki még csak kereszténynek sem nevezem magam, látom azt, hogy az összkép ellenállhatatlanul ennek a kivételes jelentőségű embernek az élete és személyisége körül összpontosul.

(...) A világ attól a naptól fogva egy más világgá kezdett válni, hogy hirdetni kezdte a tanításait.

Herbert George Wells

Az Egyház mindnyájunknak anyja, vezet bennünket, kóborló zarándokokat, az éjszaka sötétjében. De talán rajta kívül is vannak még anyák. És talán akad egy-egy magányos zarándok, aki egyedül is hazatalál.

Archibald Joseph Cronin

A tudomány tisztában van vele, hogy nem birtokolja az igazságot, ezért keresi azt, az egyház tudja, hogy birtokában van az igazságnak, ezért nem is keresi azt.

Carl Gustav Jung

A könyvnyomtatás kora előtti időben egyszerű hitszakkadásnak számított volna a reformáció; a könyvnyomtatás forradalommal érlelte.

Victor Hugo

AJÁNLÓ

FILM

Assisi Szent Ferenc (Francesco)

Színes, magyarul beszélő, olasz-NSZK filmdráma, 150 perc, 1989

Rendező: Liliana Cavani

Író: Hermann Hesse

Forgatókönyvíró: Liliana Cavani, Roberta Mazzoni

Zeneszerző: Vangelis

A XIII. századi Itália zűrzavara és vadsága közepette Francesco, egy vagyonos kereskedő dekadens fia egy megdöbbentő látomást átélve feladja addigi kicsapongó életmódját, és a lelki tisztaság mindent felemészítő keresésére indul. A szegényeket önfeláldozóan szolgálva számos gazdag barátját megnyeri szerzetesrendje számára. A szerzetesrend egyes tagjai azonban túl szigorúnak, túl kényelmetlennek tartják Ferenc szolgálatát. Olyan szabályzatot akarnak, ami elfogadható a kevésbé elszántak számára is. Ám Ferenc Isten szolgája, nem alkuszik.

KÖNYV

C.S. Lewis: Keresztény vagyok!

„Remélem, egyetlen olvasó sem fogja feltételezni, hogy az igazi kereszténységet a meglévő vallások hitvallásának alternatívájaként javaslom, mintha választanunk kellene, hogy kiket részesítsünk előnyben e megjelölés révén: a kongregacionalistákat, a görögkeletieket vagy bármely más egyházat. Inkább egy előcsarnokhoz volna hasonlítható, melyből ajtók nyílnak több, különböző helyiségbe. Ha be tudok vinni valakit ebbe az előcsarnokba, akkor sikerült véghezvinnem azt, amire kísérletet tettem. De nem az előcsarnokban, hanem a helyiségekben van tűz, berendezés és eleség. Való igaz, egyesek úgy találják majd, hogy jelentősebb ideig kell várakozniuk az előcsarnokban, míg mások csaknem azonnal biztosan megérik, melyik ajtón kell kopogtatniuk. Nem tudom, miért van ez a különbség, de biztos vagyok benne, hogy Isten senkit sem várakoztat meg, hacsak nem látja jónak, hogy az illető várakozzék. Amikor azután valaki bejut majd a választott helyiségbe, úgy találja, hogy a hosszú várakozás valamiképpen javára szolgált, ami különben nem lenne így. De azért ezt várakozásnak kell tekintenünk, nem pedig tartózkodásnak, szálalásnak.”

KKS

ÉLET ÉS VIDÁMSÁG

Az egyház szerepéről, jelentőségéről, mint minden egyébről eltérőek a vélemények, és hál'Istennek vicces is van köztük.

„Lelkészes úr! Már régen hallottam Istenről, mondja már, hogy van?”

„Az az ember minden szombaton megy a pünkösdi királyságba.”

(Inkább valamelyik pünkösdi gyülekezetbe.)

„A hasára ütnek, és már küldik is prédikálni.”

(Talán inkább az történt, hogy a gyülekezetben bárki prédikálhatott, amit az elöljárók is szorgalmaztak.)

„Igaz-e, hogy némely gyülekezetben beöntés van?” – kérdezte valaki megdöbbenéssel. (Nyugalom, csak bemelegítés van...)

„Legközelebb lelkileg tisztába teszem magam” – mondta valaki méltatlanságát ecsetelve. (Ami helyes magatartás, csak ne gondoljunk bele, hogy kiket és miért kell tisztába tenni.)

Iklódyék, Kisvárda

Honlapjaink

Békásmegyeri gyülekezet:

www.megbekelestemplom.hu

Kispesti gyülekezet: www.meltosagnapja.hu

Kisvárdai körzet: www.galilea.hu

Központi gyülekezet: www.lelkeszi.hu

Nyíregyházi körzet: www.metkapolna.hu

Szegedi körzet: www.metszeged.hu

Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség:

www.metegyhaz.hu

Oltalom Karitatív Egyesület: www.oltalom.hu

Wesley János Lelkészképző Főiskola:

www.wesley.hu

RÍMELŐ

SÍK SÁNDOR

Jézus a Mátrában

Terméskő falvértzetében,
Szürkén, majdnem fenyegetőn,
Égbeszűrő háromszög fejjel
Áll a templom a hegytetőn.

Várnak néznéd: három falucska
Süvegeli a zord tetőt:
A fakanál-faragók népe
Meg a szénégetők.

Lent, lent a völgyben mind a három,
Ide nem jő fel senki se;
Egyszer évben ha felsírallik
Falai közt a szentmise.

Lent, lent a völgyben a kisember,
A kis élet sír és sűrög,
Fohászkodik a félig-élő
És a haldokló nyöszörög.

Pedig ha sír, pedig ha nótáz,
Ha elsőt, ha végsőt sóhajt:
Jézus nevét formázza mindig,
Jézust hív minden emberajk.

S idehallom, csendül a csengő
Csepp oltárokon odalenn:
Három helyen mutattatik be
Az áldozat, a vértelen.

Csendül a csengő, megy a Jézus,
Kapaszkodik a hegyen át:
Viszi a pap a köves úton
A beteg ember vigaszát.

